VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN
TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 19 — Vol. LVI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, toukok. 10 p. — Wed. May 10, 1972

Nixon eskaloi jälleen sodankäyntiä

Järjesti USAn upseeriston kauan vaatiman P-Vietnamin satamien miinoituksen ja raivoisan pommituksen

Presidentti Richard Nixon tyrmistytti asiallisesti puhuen koko maailman, mukaanlukien Yhdysvaltain yleistä mielipidettä tiedoittamalla maanantai-iltana, että USA:n toimesta miinoitetaan Pohjois-Vietnamin satamat ja Washington laajentaa edelleen raakaa pommitustaan ilmasta ja mereltä, ei vain Etelä- ja Pohjois Vietnamia, vaan myös Kambodzhaa ja Laosia vastaan.

Associated Pressin eräässä kommentissa huomioitiin, että presidentti Nixonin toimenpide on "ultimaattumi Neuvostoliittoa vastaan" ja että Yhdysvaltain todellisena tarkoituksena on sotaa julistamatta järjestää yleisen meriblokatin — mitä tavallisesti pidetään sotajulistuksena.

Presidentti Nixonin neuvonantaja, Henry Kissinger oli varovaisempi ja selitti, että kysymys ei ole varsinaisesta blokatista, sillä rahtilaivat voivat edelleen mennä miinoitusalueen läpi Pohjois-Vietnamin satamiin — tosin vain omalla vastuullaan.

Mr. Nixon sanoi, että 1) Pohjois-Vietnamin kaikki satamat miinoitetaan, 2) USAn asevoimille on annettu ohjeet "kieltää" tarvikkeiden kuljetus meritse Pohjois-Vietnamiin, 3) rautatie- ja muita liikennelaitoksia pommitetaan niin paljon kuin voidaan ja 4) että v. 1968 keskeytetyt Pohjois-Vietnamin pommitukset tulevat jatkumaan.

Tämän uuden, laajakantoisen eskalaation oikeuttamiseksi mr Nixon puhui Vietnamissa olevien "amerikkalaisten sotilaiden suojelemisesta".

Washingtonissa olevat tarkkailijat, mm. George Sherman, pitää tätä eskalaatioa herrojen Nixonin ja Kissingerin "voimapolitiikkaan perustuvana harkittuna riskinä", mikä voi johtaa kansainvälisen jännitystilanteen pahenemiseen.

Sokeroidakseen hyökkäyssotansa suurta eskalaatioa presidentti Nixon esitti nyt ensimmäisen kerran, että Yhdysvallat on valmiina omien vaatimustensa perusteella vetämään kaikki asevoimansa pois koko Indokiinasta.

Hän sanoi, että USA luopuu Pohjois-Vietnamin satamien sulkemisesta, jos Yhdysvaltain sotavangit palautetaan, ja jos kautta Indokiinan järjestetään kansainvälisen valvonnan alaisuudessa ampumisen lopettaminen. Ja sitten:

"Me lopetamme kaikki voimakeinojen käytöt kautta Indokiinan ja siitä vaiheesta lukien me toteutamme neljän kuukauden kuluessa USA:n kaikkien asevoimien kotiuttamisen."

Vastaten presidentti Nixonin "ehtoihin" Pohjois-Vietnamin Pariisissa olevan rauhanvaltuuskunnan puhemies sanoi, että "Vietnamin kansa ei tule koskaan hyväksymään Nixonin ultimaattumia" yhdysvaltalaisten sotavankien vapauttamiseksi jne.

Pohjois-Vietnamin edustaja huomioi, että mr "Nixon otti mitä vakavimman askeleen sodan eskaloimiseksi esittämällä röyhkeän taisteluhaasteen Vietnamin, sosialististen maiden, kaikkien rauhaa rakastavien maiden, Yhdysvaltain ja koko maailman kansoille".

Ainoastaan Britannian, Australian, Uuden Seelannin ja Formosan hallitukset ovat ilmaisseet myötätuntonsa Nixonin uutta sotaseikkailua kohtaan. Myös Canadan pääministeri Pierre Trudeau rinnasti, vastaten David Lewisin asialliseen kysymykseen, Yhdysvaltain hyökkäysvoimat ja hyökkäyksen uhreiksi joutuneet vietnamilaiset toisiinsa.

Neuvostoliiton hallituksen edustajat eivät olleet vielä tiistaiaamuun mennessä antaneet mitään virallista lausuntoa tilanteesta, mutta uutistoimisto TASS sanoi Nixonin eskalaatioa "peittelemättömäksi hyökkäystoimenpiteeksi".

TASS sanoi edelleen, että Nixonin eskalaatio "voimistutti USAn hyökkäysohjelmaa Vietnamissa ja että hänen toimenpiteensä loukkaavat kansainvälistä lakia".

Kiinan kerrottiin myös esittäneen USA:lle protestin siitä kun Yhdysvaltain lentovoimat olivat pommittaneet kahta kiinalaisalusta Pohjois-Vietnamin rannikolla. Kiina vaatii Yhdysvaltoja hetikohtaisesti lopettamaan tällaiset menetelmät.

Washingtonista saadun tiedon mukaan USA:n puolustusministeriö jätti huomioonottamatta Kiinan syytökset.

Romanian radio tuomitsi päättävästi Yhdysvaltain uudet hyökkäystoimenpiteet. DDR:n radio sanoi Nixonin päätöksiä "uusiksi vaarallisiksi toimenpiteiksi USA:n hyökkäyssodan laajentamiseksi". Samoin menetteli Unkarin radio.

NATO:oon kuuluvan Tanskan hallitus varoitti, että Nixonin toimenpiteet voivat johtaa vakaviin seuraamuksiin, ei vain Indokiinassa vaan myös idän ja lännen välisissä suhteissa.

Ruotsin pääministeri Olaf Palme varoitti, että Nixonin päätös Pohjois-Vietnamin satamien miinoittamiseksi ja joukkomittaisen pommituksen jatkamiseksi "voi johtaa meidät kolmannen maailmansodan tuntumaan".

Toinen NATO-maa, Norja, pahoitteli "Sodan uutta eskalaatioa".

Ranskan ulkoministeri Maurice Schumann sanoi sanomalehdistön vastaanottotilaisuudessa:

"Sodan eskalaation asemesta Ranska on aina pitänyt parempana rauhan eskalaatioa. Sotilaallisten operaatiojen jatkamisen asemesta Ranska on aina pitänyt parempana poliittista ratkaisua. Vietnamisoimisen asemesta Ranska on pitänyt aina parempana neuvotteluja."

Japanin hallitus sanoi pitävänsä Vietnamin tilannetta hyvin vakavana "toivoen mahdollisimman pikaista rauhaa, ampumisen lopettamisen, kansainvälisen valvonnan ja Pariisin rauhanneuvottelujen uusimisen pohjalla."

Ruotsin johtava hallitusta tukeva lehti asetti Nixonin järjentilan kyseenalaiseksi kommentoidessaan Yhdysvaltain päätöstä.

Toimituskirjoituksessa, jonka otsikossa sanottiin, "Nixonin iskevän maailman rauhaa vastaan", Sosialidemokraattinen Aftonbladet kysyy:

"Onko Nixon hullu: Tuleeko Nixon ajamaan maailman lopulliseen tuhoon?"

Suomessa hyvin menestyksellisiä vappu-juhlia

Helsinki. — (KU) — Työkansan vappu 1972 kokosi kaikkialla maassa punaisten lippujen taakse väkeä enemmän kuin vuosi sitten. Useilla paikkakunnilla oli vappukulkueissa ja -juhlissa yleisömenestys jopa ennätyksellinen.

Väen paljouteen vaikutti luonnollisesti suurimmassa osassa maata vallinnut kaunis vappusää ja aivan erityisesti nuorten työläisten ja opiskelijain lisääntyminen.

Työväen yhteisiä vappujuhlia järjestettiin tällä kertaa noin neljälläkymmenellä paikkakunnalla. Useimmissa niissä toimivat järjestäjinä ammattiyhdistysliikkeen järjestöt.

Kansandemokraattien vappujuhlissa nousi korostetusti esille työväenliikkeen yhteistyön kysymykset. Tälläin korostettiin voimakkaasti työväenpuolueiden välisten neuvottelujen aloittamista yhteisestä toimintaohjelmasta. Yhdistäviä tavoitteita sanottiin löytyvän esimerkiksi ammattiliittojen hyväksymistä ohjelmista.

Enemmistöhallituksen parhaana pohjana pidettiin vasemmiston ja keskustapuolueiden yhteishallitusta. Sen muodostamisen edellytyksenä kuitenkin pidettiin käännettä nykyiseen talouspoliittiseen linjaan.

Tasavallan nykyisen presidentin toimikauden jatkämiseen, EEC-neuvotteluihin, DDR:n tunnustamiskysymykseen ja Euroopan turvakokouksen valmisteluihin ottivat puhujat myös kantaa.

Kaikissa vappupuheissa tuomittiin jyrkästi Yhdysvaltain hyökkäyssota Indokiinan kansoja vastaan.

Vain Kiina on mukana

Tukholma. — Kiina on sosialistisesta maailmanosasta ainoa maa mikä on hyväksynyt YK:n kutsun kesäkuussa pidettävään elinympäristöasioita käsittelevään konferenssiin. Huhtikuun 12 p. oli määräaika ilmoitusten teolle.

Kutsu on lähetetty 132:lle maalle. Sen on vastaanottanut 59 maata. Sosialistiset maat pidättyvät sivussa kunnes saavat tiedon siitä, että kutsutaanko Saksan demokraattinen tasavalta mukaan.

Viisi vankia ammuttiin mellakassa

Bhagalpur, Intia. — Viisi vankia ammuttiin kuoliaaksi ja yli 90 muuta haavoittui kun poliisit ryhtyivät tulittamaan Bhagalpurin vankilassa mellakoineita vankeja.

Finanssiministeri John Turnerin budjetista suurlahjoja yhtiöille

Yhtiöille verohuojennuksia $500 milj; eläkeläisille pikkumyönnytyksiä; muille jää verotaakka ennalleen

Ottawa. — Uusi finanssiministeri John Turner esitti maanantai-iltana ensimmäisen budjettinsa, mikä antaa valtavia verohuojennuksia suuryhtiöille sekä pieniä helpotuksia eläkeläisille ja sokeille. Se jättää työssäkäypien canadalaisten kohdalta korkeat tulo-, myynti- ja muut verot ennalleen. Samalla budjetissa luvataan viime joulukuussa hallituksen aloitteesta hyväksyttyyn verouudistuslakiin muutoksia, mitkä tavoittelevat myös suuryhtiöiden verojen alentamista lisääntyvän pääoman verotuksen — capital gains tax — huonontamisen perusteella.

Finanssiministeri Turner puolusteli suuryhtiöille annettavaa ainakin $500 miljoonan suuruista verolannusta sillä, että se auttaa työllisyyden kehittämistä kotona ja vientiliikkeiden kilpailukykyä ulkomailla. Vastauksena lehtimiesten kysymykseen, mitä takeita hänellä on siitä, että suuryhtiöt käyttävät näitä verosäästöjä liiketoimintansa laajentamiseen ja työllisyyden kehittämiseen, mr Turner myönsi alahuoneen istuntosalin ulkopuolella, ettei mitään tällaisia takeita ole, mutta "minä tulen seuraamaan asian kehitystä", hän lisäsi.

Budjetin arvostelijat ilmaisivat mielipiteen, ettei tämä verohuojennus auta muuta kuin suuryhtiöiden voittojen lisääntymistä.

He osoittivat, että teollisuuslaitoksemme toimivat nyt vajaa-kapasiteetilla. Kysymys ei siis ole ensikädessä näiden tuotantolaitosten laajentamisesta, vaan siitä, että ne saataisiin toimimaan täydellä kapasiteetillä — ja tähän päästään vain suurten kansanjoukkojen ostovoiman lisäämisen kautta — alentamalla tulo-, myynti- ja muita veroja niin, että canadalaiset voivat ostaa nykyistä enemmän kaikenlaisia tavaroita, tuotteita ja palveluksia.

Kaikki tämä viittaa siihen, että suuryhtiöille nyt annettavat verohelpotukset eivät ainakaan huomattavammin työllisyyttä lisää.

SUURYHTIÖT APAJALLA

"Yhtiöverojen suuri muutos tarkoittaa, että meiltä (valtiolta) vähenee verotulot noin $500 miljoonalla", sanoi mr Turner.

Alkaen ensi vuoden alusta tehtailijain verotus laskee 40 prosenttiin yhtiön vuosituloista, mikä nykyisten lakien mukaan on 46.5 prosenttia. Joulukuussa hyväksytyn verolain reformin perusteella yhtiöveron piti nousta ensi vuoden alusta 49:ään prosenttiin minkä jälkeen sen piti laskea 1 prosentti vuodessa vuoteen 1976, jolloin yhtiövero olisi ollut 46 prosenttia. Nyt esitetyn budjetin mukaan se laski, kuten sanottu, 40:een prosenttiin.

Tämän lisäksi tehdaslaitokset saavat verohuojennuksia silmällä-pitäen poistaa uusiin koneisiin ja laitteisiinsa sijoittamat pääomamenot kahden vuoden aikana. Se tarkoittaa, että esim. koneisiin käytetyistä sijoituksista saadaan yhtiöille 50-prosenttinen alennus vuodessa nykyisin voimassaolevan 20-prosenttisen alennuksen asemesta, mikä sekin on monen tarkkailijan mielestä liian suuri.

OPISKELIJOILLE "KUUMAA ILMAA"

Mr. Turner lupasi budjetissaan opiskelijoille 50 dollarin vähennyksen kausittain verotettavasta tulosta. Työssä käyvät opiskelijat saavat nyt $1,500 verovapautuksen ynnä $100 lääkintämenoihin. Nyt heille luvataan lisäksi tämä $50 kukausittainen alennus kouluajalta. Mutta vika on siinä, selittävät oppositiojohtajat, että miljoona opiskelijaa ei pääse ensi kesänä lainkaan työhön. Heidän kohdaltaan tällaisella $50 poistolla ei ole mitään käytännöllistä merkitystä.

ELÄKELÄISILLE PIENI HUOJENNUS

Mr. Turnerin budjetin mukaan kaikkein köyhimmät eläkeläiset tulisivat saamaan $15 lisätulon (yksityisille) ja $30 lisätulon (perheille) kuukaudessa.

Tämä tammikuun 1 päivästä lukien taannehtivasti voimaan tuleva korotus antaisi yksityiselle yli 65 vuotta täyttäneelle korkeintaan $150 kuukausieläkkeen ja perheille $285 kuukaudessa.

Peruseläke, jonka Trudeaun hallitus jäädytti 80:een dollariin sen jälkeen kun sitä oli korotettu 42 sentillä, vapautetaan nyt jäädytysasemasta niin, että se tulee kohoamaan elinkustannusindeksia vastaavassa määrässä.

Käytännöllisesti katsoen peruseläkettä nauttivat saavat tammikuun 1 päivästä taannehtivasti

(Jatkuu sivulla 6)

REPOA YRITETÄÄN EROTTAA JÄLLEEN

Kokoomuksen edustajien mielestä Repo oli vappuohjelmistossa liian työväenmielinen

Helsinki. — Oikeistovoimien toimesta on aloitettu voimakas propaganda- ja painostuskampanja Suomen Yleisradion ohjelmiston "liian suurta työväenmielisyyttä" vastaan!

Kokoomuksen ja sen entisten "muilutuslehtien" hyökkäyksen erikoiskohteena on Eino S. Repo, jonka erottamista vaaditaan uudelleen, ties monennenko kerran.

Viikko sitten keskiviikkona pidetyn radion ohjelmaneuvoston innoittamana ovat Yleisradion hallintoneuvoston kokoomuslaiset jäsenet päättäneet vaatia radion johtajan E. S. Revon erottamista. Viime perjantainen Uusi Suomi otsikoi asian seuraavasti: "Puolueet paheksuvat radion vappuohjelmia, Revon erottamista vaaditaan."

Oikeisto on vaatinut eri syistä Revon erottamista lukuisia kertoja aiemminkin monin erilaisin perustein. Nyt syynä on liiallinen työväenhenkisyys vapun radio-ohjelmissa.

Kokoomuslaiset esittivät lisäksi vakavaa varoitusta tv-n johtajalle Pertti Paloheimolle.

Yleisradion hallintoneuvoston ohje ohjelmatyöntekijöille kehoittaa erityisesti huomioimaan vapun merkityksen työväen kansainvälisenä juhlapäivänä. Tämän mukaan radion johtaja on vain noudattanut hallintoneuvoston kehoitusta.

Television ohjelmistossa vappuna ei Yleisradion hallintoneuvoston ohjetta sen sijaan oltu riittävästi huomioitu.

Kaiken lisäksi vappu on vain kerran vuodessa. Monet ja monipäiväiset uskonnolliset juhlat määräävät sekä radion että television ohjelmia monin verroin enemmän.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimien lentokoneet miinoittivat maanantaina ja tiistaina Pohjois-Vietnamin seitsemän sataman edustat. Samalla julistettiin maailmalle, että rahti- ja muut laivat voivat mennä näihin satamiin "vain omalla riskillään". Miinojen sytyttäjät aktivisoituvat automaattisesti torstaina. Miinoitetut satamat ovat Haiphong, Hongai, Cam Pha, Vinh, Quang Khe, Donghoi ja Thanhoa.

Saigon. — Pohjois-Vietnamin satamien miinoittamisen lisäksi USA:n ilma- ja merivoimat pommittivat tiistaina mahdollisimman rajusti Etelä- ja Pohjois-Vietnamin alueita. Hanoin radio tiedoitti että puolustusvoimien rannikkotykistön tulitus sytytti yhden yhdysvaltalaisen hävittäjän tuleen. Amerikkalaispiireistä saatujen tietojen mukaan USA:n lentokoneet suorittivat 700—800 pommituslentoa Indokiinan eri alueille, mukaanlukien Pohjois- ja Etelä-Vietnam, sekä Kambodzha ja Laos. Suurin osa pommeista pudotettiin Etelä-Vietnamin alueille.

Saigon. — Yhdysvaltain toimesta suoritetun sodan uuden eskalaation johdosta nousi kullan hinta 54 dollariin unssilta Lontoossa ja $53.73 Zyrichissä. New Yorkin pörssissä tapahtui välittömästi Nixonin puheen jälkeen osakkeiden romahdusmainen lasku, mm. Dow Jonesin keskinkertainen lasku oli lähes 7 pistettä.

Madrid. — Espanjan hallituksen toimesta on kuluneen 2 vuoden aikana sakotettu 133 sanomalehteä ja julkaisua "lehtilakien rikkomisesta", tiedoitti informaatioministeri Alfredo Sanchez Bella tiistaina. Lisäksi on vielä osittain tutkittavana ja osittain syytteistä vapautettuja lehtiä ja julkaisuja 87. Samaan aikaan hallitus takavarikoi 12 julkaisua ja oikeuslaitos määräsi lisäksi 30 muuta takavarikoitavaksi.

ONTARION NDP:n JOHTOKUNTA VAATII NYT "WAFFLEN PÄÄTÄ"

Orilliassa kesäkuun 24—25 pnä kokoontuvalle NDPn maakunta neuvostolle ehdotetaan wafflen ryhmätoiminnan lopettamista

Toronto. — NDP:n maakuntaneuvoston johtokunta hyväksyi lauantaina raportin missä vaaditaan waffle-nimellä tunnettavan vasemmistosiiven järjestöllisen toiminnan lopettamista mainitussa puolueessa.

Ontarion NDP:n presidentin tri Gordon Vichertin johdolla toimineen kolmihenkisen komitean laatimassa raportissa sanotaan, että "waffle-ryhmä on elänyt hyödyllisyyskautensa" ja että se olisi hajoitettava niin pian kuin mahdollista.

Tri Vichert ja puolueen maakunnallinen sihteeri Gordon Brigden selittivät sanomalehtien tiedoitustilaisuudessa sunnuntaina, että johtokunta hyväksyi ko. raportin äänin 17—6. Se tarkoittaa, että tämä raportti ehdotuksineen esitetään NDP:n maakuntaneuvostolle, mikä kokoontuu Orilliassa kesäkuun 24 ja 25 pnä.

Mr. Brigden selitti edelleen, että vaalipiiriyhdistyksiä (paikallis yhdistyksiä) rohkaistaan järjestämään jäsenkokouksia missä voidaan tutustua 103:een muistioon, mitä komitea on tässä yhteydessä tutkinut.

"Me sanomme, että waffle on ryhmänä lakkautettava", sanoi tri Vichert. Samalla annettiin ymmärtää, että jos waffle ei lopeta ryhmätoimintaansa, mistä sitä syytetään, silloin waffle-jäsenet "puhdistetaan" eli heitetään pois NDP:n jäsenyydestä. Toisaalta ovat waffle-johtajat antaneet ymmärtää, että he tulevat yksilöinä ja ryhminä vastustamaan tätä puoluejohtaja Stephen Lewisin "puhdistussuunnitelmaa".

Tri Vichert arveli, että Orillian kokous tulee hyväksymään tämän raportin ehdotuksineen vaikka kohtakin prosentuaalisesti pienemmällä äänimäärällä — ehkäpä äänin 157—62.

NDP:n maakuntaneuvoston kokouksessa maaliskuun 20 pnä hyväksyttiin päätöslauselma, missä väitetään "jäsenistön keskuudessa olevan suurta huolestuneisuutta järjestöllisen ryhmän kehittymisestä puolueen sisällä.

Komitean sanotaan harkinneen kompromissiehdotusta ja hyljänneen sen sillä perusteella, että "waffle antaa välittömän ja periaatteellisen taisteluhaasteen koko puoluerakenteelle ja puoluejohdolle."

(Jatkuu siv. 6)

"KOULUT VÄÄRENTÄVÄT TYÖVÄEN HISTORIAA"

Toronto. — Toronton työväenneuvoston — ammattiyhdistyskeskuksen presidentti Donald Montgomery esitti täällä viime viikolla syytöksen, että Ontarion koululaissa valmennetaan työnantajapiirieihin orientoituneita opiskelijoita siksi kun historiakirjat ovat harhauttavia ja useissa tapauksissa suorastaan puolueellisia.

"Me sanomme (kouluille) lakkaa opettamasta ammattiyhdistysliikkeen historiaa sillä tavalla kuin työnantajapiirit haluavat sitä opetettavan" sanoi Montgomery noin 70:lle Suur-Toronton korkeakoulujen historian opettajalle järjestämässä seminaarissa.

"Ammattiyhdistysliikkeen historiaan sisältyy paljon muutakin kuin vain nimiä ja paikkoja, sekä lakiuudistuksia", selitti Montgomery.

Hän moitti opetusjärjestelmää osoittamalla, että "käsitellessään vuosisadan vaihteen tapahtumia, koulukirjoissa pyritään korostamaan väkivaltaisuuksia ja vihjaillaan, että se on saanut alkunsa työväestön puolelta. Aniharvoissa oppikirjoissa käsitellään työväenliikettä sellaisena kuin se on nykyajan Canadassa."

Mr Montgomery selitti, että Canadan historian opettajilla on taipumusta "unhoittaa tai jättää huomioonottamatta ammattiyhdistysliike tai väheksyä ja vääristää sen historiallista osuutta."

LISÄÄ HIRMURANGAISTUKSIA UNIONISTEILLE

Quebec. — Maakunnan toimenhaltijain ja yleishyödyllisten laitosten työntekijäin yleislakkoa huhtikuussa johtaneet kolme ammattiyhdistysjohtajaa käveli viime torstaina pois oikeustalolta odotettuaan puoli tuntia tuomaria, jonka piti heitä kuulusteleman oikeuden halveksumissyytöksestä, mikä nousi mainitusta 11 päivää kestäneestä lakosta.

Poistuessaan oikeustalolta uniojohtajat sanoivat ettei heidän tarvitse odottaa oikeuskuulustelua yli määräajan.

Tiistai-iltana ilmoitettiin, että alempana mainitut uniojohtajat, jotka muodostivat jokin aika sitten ammattiyhdistysväen "yhteisen rintaman" Quebecissa ja sitten johtivat 11 päivää kestäneen suurlakon, on tuomittu vuodeksi vankilaan. Yksi heistä Louis Laberge sanoi tietäneensä jo ennakolta, että "Quebecissa ei ole oikeutta. He lähettävät meidät vankilaan laillisen lakkoutumisoikeuden hyväksikäytöstä aikana jolloin suuryhtiöille annetaan vain $75 sakkoja huomattavimmista lain rikkomisista."

Nämä uniojohtajat ovat: Confederation of National Trade Unionsin presidentti Marcel Pepin; Quebec Federation of Laborin presidentti Louis Laberge ja Quebec Teachers Corporationin edustaja Yvon Charbonneau. Syyttäjä vaati heille kullekin $50,000 sakkoa ja vuoden vankeusrangaistusta.

Samanaikaisesti tuomari Georges Pelletier mätki 3:lle ammattiyhdistykselle ja niiden 14. edustajalle lisää suuria sakkoja ja vankilatuomioitakin estetuomion rikkomisesta mainitun lakon aikana.

St. Jean de Dieu sairaalan työläisten unio Montrealissa sai $50,000 sakon. Union seitsemälle virkailijalle mätkäistiin $5,000 sakot kullekin ja 6 kuukautta vankeutta.

Saman sairaalan sairaanhoitajattarien unio sai $11,000 sakon ja neljä sen toimitsijaa $5,000 sakon kukin ja 6 kuukautta vankeutta.

Foyer d'Youville de St. Jeromen työläisten unio sai $4,500 sakon ja sen neljä virkailijaa sai kukin $2,500 sakon ja 3 kuukauden vankilatuomiot.

Yllämainitut tuomiot mukaanlukien, tuomari Pelletier on nyt tuominnut sakko- ja vankeusrangaistuksiin 41 uniojohtajaa. Neljä muuta uniojohtajaa on saanut "vain" sakkorangaistukset.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Aiheetonta ylimielisyyttä

Ilman muuta on tietenkin selvää, että pääministeri Pierre Trudeau ja hänen ministerinsä puolustavat parhaiten kykyjensä mukaan viikon lopulla alahuoneen käsiteltäväksi esitettyä lakiluonnosta ulkomaisen pääoman valvomiseksi. (Oheisessa artikkelissa on yksityiskohtaisempi selostus tästä ihmeellisestä asiakirjasta). Yleisesti puhuen tämän lakiluonnoksen perusteella hallitus saisi valtuudet päättää — "Canadan etuja" mittana pitäen — mitä laitoksia voidaan ulkomaalaisella pääomalla ostaa Canadassa. Se jättäisi kuitenkin nyt ulkomaiden kontrollissa olevat laitokset nykyiseen asemaansa niin, että ulkomaalaiset omistajat voivat ilman muuta lisätä niihin sijoituksia ja siten laajentaa ulkomaalaista kontrollia esimerkiksi öljyalalla, mikä on 90-prosenttisesti amerikkalaisen pääoman kontrollissa, mutta ei kaikketi autoalalla, missä koko teollisuus on jo amerikkalaiskontrollissa.

Yhtä luonnollista kuin on se, että mr Trudeau puolustaa tätä lakiluonnosta, on tietenkin se, että laajat kansalaispiirit ovat ilmaisseet siitä tyytymättömyytensä ja hyvin kirpeätä arvostelua.

Merkillepantavaa kuitenkin on liittohallituksen asenteen heikkous koska intellektuaalisista lahjoistaan tunnettu pääministeri joutui viikon vaihteessa turvautumaan ylimieliseen aisojen yli potkimiseen suunnitelmansa vastustajia moittiessaan.

Pääministeri Trudeaun sanottiin suunnattiiltana sanoneen, että jos vissien maakuntien pääministerit ovat tyytymättömiä hänen hallituksensa nyt esittämään lakiluonnokseen, he voivat "laatia omia lakeja pitääkseen kaikki ulkomaalaiset pääomasijoitukset pois maakunnistaan. (Globe and Mail).

Kukaan harkitsevа canadalainen ei ole koskaan sanonut, että "kaikki ulkomaalainen pääomasijoitus pitäisi estää täällä". Pääministeri Trudeau on täysin tietoinen tästä. Kysymys ei ole ulkomaisen pääoman hyväksikäytöstä, vaan amerikkalaisen pääoman valtausohjelmasta.

On vallan eri asia jos tuotantolaitosten kehittämiseksi otetaan suuriakin pääomalainoja niin, että ne voidaan joskus tulevaisuudessa maksaa pois; tai sillä, jos amerikkalaiset saavat ostaa vähitellen koko maan tuotantolaitokset ja pitää ne "ikuisena omaisuutenaan", ellei muutosta tapahdu.

Juuri sen vuoksi kun liittohallituksen ulkomaisen pääoman "valvonta" koskeva lakiluonnos jättää nämä omistussuhteet ennalleen, ja tosiasiassa auttaa edelleen canadalaislaitosten joutumisa amerikkalaismonopolien omistukseen, on tätä lakiluonnosta arvosteltu harvinaisen yksimielisesti todella laajoissa canadalaispiireissä. Mikään ylimielisyys ei tätä tilannetta voi muuksi muuttaa

'Pikkuparlamentin" kokous

Tulevan viikonvaihteen aikana — 13 ja 14 pnä — istuu Torontossa CSJ:n laajennetun Tpk:n ja Vapaus kustannusliikkeen vuotuinen yhtiökokous.

Johtuen maamme suurista mittasuhteista — pitkistä matkoista ja niiden aiheuttamista suurista matkustuskustannuksista — Canadan Suomalaisen Järjestön säännöt määrittelevät, että edustajakokoukset pidetään aina joka toinen vuosi. Välivuotena pidetään edustajakokouksessa valitun kansallisen johdon — Tpk:n — täysistunnot joihin tulevat keskuksen paikallisten (torontolaisten) jäsenten lisäksi myös muilta paikkakunnilta valitut Tpk:n jäsenet.

Toimiakseen todella kansanvaltaisesti, järjestöjen kansallisten kokousten täytyy edustaa tasapuolisesti koko jäsenistöä niin, että vancouverilaisilla jäsenillä on yhtä suuret voimasuhteet kuin on torontolaisillakin, että kulta-alueella olevilla jäsenillä on yhtä suuret voimasuhteet kuin nikkelialueen tai Montrealin jäsenillä. Toisin sanoen, Canadan Suomalaisen Järjestön edustajakokousten perustana on eri maakuntien ja paikkakuntien jäsenistöön perustuva jäsenmäärä. Tässä mielessä Järjestön edustajakokous heijastaa demokraattisten pelisääntöjen mukaisesti koko jäsenistön mielipiteitä ja toivomuksia. Siinä ei voi mikään yksi paikkakunta tai ryhmä "isännöidä" toisten yli. Se on siis Järjestön "parlamentti". Ja tämän edustajakokouksen kansallisen johtoon valittsemien miesten ja naisten kokous, laajennetun tpk:n kokous, on pienoiskuva tästä "parlamentista".

Laajennetun Tpk:n kokoukselle ja sitä tietä koko Järjestön jäsenistölle esitetään toimitsijain toiminta- ja tiliselostus, sekä osastojen, yksilöjäsenten ja myös kansallisen johtokunnan ehdotukset tulevaa toimintaa varten. Ja kun asioista on käyty vapaa ja avoin keskustelu, sitten tehdään päätökset, myös tiukasti demokraattisia pelisääntöjä noudattaen niin, että enemmistön mielipide tulee koko Järjestön yhteiseksi kannanotoksi.

Vapauden yhtiökokoukselle esitetään liikkeenjohdon toimintakertomus ja tiliselostus, sisältyen siihen poikkeusetta yksityiskohtaiset tiedot kaikista tuloista ja kaikista menoista, olkoon sitten kysymys yleisistä liikemenoista, palkoista tai muista kustannuksista. Lisäksi esitetään sekä Vapauden että Liekin toimitusneuvoston raportit. Kaikista näistä asiakirjoista käydään avoin keskustelu. Näiden raporttien ja asiakirjojen sekä lukijakunnan ja liikkeen johdon ehdotusten perusteella tehdään sitten päätökset ja ratkaisut tulevaa toimikautta silmälläpitäen. Näihin päätöksiin ja ratkaisuihin sisältyy saumattomasti myös lehtemme ja erikoisesti Vapauden toimitusohjelman viitoittaminen niin lähitulevaisuutta silmälläpitäen kuin yleisohjelmankin kohdalta.

Ylläolevasta jo näkyy ainakin päällisin puolin että Torontossa viikon vaihteessa kokoontuvilla miehillä ja naisilla on tärkeä ja vastuunalainen tehtävä. Meidän tarkoituksemme ei ole millään tavoin etukäteen vaikuttaa näiden kokousten kulkuun ja ratkaisuihin. Olemme nimittäin täysin vakuuttuneita siitä, että ne ovat olleet ja tehtäviensä tasolla. Uskomme kuitenkin ja oikeastaan toivommekin, että Vapauden asiat — niin lehden talouskysymykset kuin toimituspolitiikkakin — tulevat viemään melkoista osaa Torontossa tapahtuvissa tilaisuuksissa. Toivottavasti Järjestön jäsenet tulevat suurilukuisina seuraamaan näiden kokousten työskentelyä.

Uskomme lehtemme lukijakunnan yhtyvän toimituskseen siinä kun toivotamme hyvää onnea ja menestystä kokousväen työntäytteelle istunnoille.

Hallituksen säysеä ohjelma ulkom. pääoman valvonnasta:

Työväkeä se ei tyydytä lainkaan mutta suurbusines on mielissään

Munittuaan asiaa kolmatta vuotta, liittohallitus esitti viikon lopulla alahuoneen istunnolle ulkomaista pääoman kontrollia koskevan ohjelmansa, mikä aiheutti vasemmalta oikeaan siipeen asti suurta tyytymättömyyttä koko työväenliikkeessä ja huonosti salattua iloa suurbusineksen piireissä.

Tuloministeri Herbert Grayn esittämä lakiluonnos antaa muodollisesti hallitukselle valtuudet estää ulkomaalaiset ostamasta canadalaisia yhtiöitä ellei voida todistaa, että sellainen siirtyminen ulkomaiseen omistukseen on "merkittäväksi hyödyksi Canadalle". Lakiluonnos koskee vain sellaisia yhtiöitä, joiden arvo on yli $250,000 ja joiden tulot ylittävät 3 miljoonaa.

Hallituksen omien arviointien mukaan tällaiset canadalaisyhtiöiden ostot ulkomaiseen kontrolliin edustavat vain kymmentä prosenttia ulkomaalaisesta pääomasijoitustoiminnasta Canadassa. Sen ulkopuolelle jäävä 90-prosenttinen ulkomaisen pääoman sijoitus edustaa uusia sijoituksia ulkomaalaisten jo täällä omistamiin laitoksiin ja ulkomaisten sijoituksia uusiin yrityksiin täällä. Kummatkaan nämä sijoitusmuodot eivät tule tämän "ulkomaalaista pääomaa valvomaan" suunnitellun lain alaiseksi.

Kaiken lisäksi lakiluonnos jättää takaportin kokonaan auki miltei kaikenlaisesta "valvonnasta" siksi, kun tämä valvontatehtävä tulee lakiluonnoksen mukaan kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnan alaiseksi. Julkinen salaisuus on, että tämä ministeriö edustaa nimensäkin mukaisesti suurliikkeitä ja -yhtiöitä. Se on suuryhtiöiden ikioma välikappale etujensa valvomiseksi ja suuri osa näistä suuryhtiöistä on ulkomaisen pääoman kontrollissa tai vaikutuksessa olevia laitoksia. Jos missään on pantu "pukki kaalimaan vartijaksi" niin se tapahtui nyt kun ulkomaisen pääoman sijoitusvalvonta tältä pikkuosaltakin — mitä lakiluonnos käsittelee — jätetään kauppa- ja teollisuusministeriöstä riippuvaksi.

Leimaten liittohallituksen ulkomaista omistusta koskevan "uuden ohjelman" suureksi nollaksi, NDP:n kansallinen johtaja David Lewis sanoi viikon lopulla edelleen, että koko ohjelma on "kuva-arvoitus . . . johon ei usko kukaan, joka on kiintynyt Canadan asioihin".

Hän sanoi, että tuloministeri Grayn esittämä lakiluonnos "on petos meitä kaikkia kohtaan" sikäli mitä olemme tässä yhteydessä odottaneet.

Hän sanoi, että "ellei meillä ole mielikuvitusta ja rohkeutta ottaa haltuumme suurta osaa niistä laitoksista, jotka ovat nyt Amerikan kontrollissa . . . Canadan edut tulevat myydyiksi".

Kuvaten hallituksen ohjelman "huijaukseksi ja tragediaksi", mr Lewis sanoi, ettei hallitus halua tehdä mitään kontrolloidakseen korporatioita, joilta he (liberaalit) saavat vaalirahansa".

Canadan kommunistisen puolueen kansallinen johtaja William Kashtan sanoi Torontossa viikon lopulla julkaisemassaan lausunnossa, että "kaukana siitä, että se lopettaisi canadalaislaitosten yhdysvaltalaisten pääomapiirien kontrolliin joutumisen, tälle anastukselle annetaan lakiehdotuksen mukaan hallituksen hyväksyminen. Ehdotettu lakiluonnos ei tee mitään yhdysvaltalaisen yliherruuden lopettamiseksi talouselämässämme, eikä canadalaiskontrollin saavuttamiseksi. Se jättää muuttumattomaksi ulkomaisen yliherruuden teollisuuksissa sekä resurssialalla. Se ei tee mitään ulkomaisen pääoman kontrollissa olevien laitosten edelleen laajentamisen ehkäisemiseksi. Se ei lopeta Canadan myyntiä — sen tavoitteena on helpottaa sitä".

Canadan suurin ammattiyhdistyskeskus, CLC, arvosteli viikon vaihteessa hyvin terävästi hallituksen ulkomaista pääomasijoitusta koskevaa lakiluonnosta sanoen, että se on paljon vailla siitä mitä canadalaisilla on oikeus odottaa.

Kongressin lausunnon mukaan tämä "uusi ohjelma" ei määrittele miten voidaan säännöstellä uusia välittömiä ulkomaisia sijoituksia ja niihin perustuva talouselämämme kontrolli.

Ammattiyhdistysväen lausunnossa arvosteltiin myös sitä kun lakiluonnoksen mukaan tuleva pienoinen pääomasijoituksen valvonta on tarkoitus antaa kauppa- ja teollisuusministeriön hallintaan, selittäen, että tämä voi johtaa poliittisen vaikutusvallan tekijöihin. CLC ehdottaa kokonaan erillisen elimen muodostamista ulkomaisen pääoman kaappaustoiminnan siivilöimiseksi.

Montrealin kauppakamari sanoi puolestaan, että vaikka sillä on joitakin varauksia, se pitää kuitenkin hallituksen lakiluonnosta "tiukkoja säädösmääritelmiä" parempana.

Mainitun kauppakamarin presidentti Neil V. German huomioi myös aivan oikein, että alahuoneen istunnolle nyt esitetty mr Grayn lakiluonnos, on heidän mielestään paljon paremmin hyväksyttävä kuin oli aikaisemmin "vuototietona" julkaistu Grayn raportti.

Canadan kauppakamarin presidentti Gerard Filion sanoi hallituksen lakiluonnosta "maltillisen asenteen omaksumiseksi".

Toronto-Dominion pankin puheenjohtaja huokaisi myös helpoituksesta sanoen, että "meidän ei pidä edistyä liian rohkeasti alkuvaiheessa".

Entinen finanssiministeri Walter Gordon sanoi viikon lopulla hallituksen lausunnon ulkomaisesta omistuksesta osoittavan, että siinä ei huomioida "Canadan edessä nyt olevan pulman vakavuutta".

Ennemmin tai myöhemmin Canadan hallituksen pitää kohdata kasvot vastatusten kysymys Canadan itsenäisyydestä, hän sanoi.

Arvostellen nyt esitetyn lakiluonnoksen mitään sanomattomuutta, mr Gordon sanoi olevan "kristallin kirkasta, jotta canadalaiset haluavat . . . saada takaisin kontrolliinsa omat talousasiansa, ei kertaheitolla, vaan kohtuullisen ajan kuluessa.

Nyt julkaistu ohjelma on perin "vähän merkitsevä" tässä suhteessa. Minimitavoitteena Canadan hallituksen olisi pitänyt nyt, mr Gordonin mukaan, sisällyttää lakiluonnokseensa ainakin seuraavat viisi seikkaa:

— Ulkomaisen pääoman kontrollissa olevien laitosten pitää nimittää canadalaisia hallinnollisiin asemiin;

— Pitää nimittää johtokuntiensa enemmistö canadalaisista;

— Pitää myydä enemmistön osakkeistaan canadalaisille.

Hän sanoi hallituksen nyt julkaisemaa ohjelmaa "ei-riittämättömäksi" ja että kansanjoukkojen keskuudessa tullaan sitä tervehtimään "tyrmistyneisyydellä".

Canadan tapaturmissa kuoli 62

Viikonvaihteen tapaturmissa kuoli ainakin 62 canadalaista, joista 14 Ontariossa.

Ontarion tapaturmissa menehtyneiden joukossa on 9 liikennetapaturmissa kuollutta, 4 tulipaloissa kuollutta jne.

SEV-MAAT JA SUOMI

Ylläolevalla otsikolla kirjoitti Helsingissä ilmestyvä SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset johtavassa toimitusartikkelissaan toukokuun 6 pnä seuraavaa:

Suomalaiset talouselämän edustajat ja asiantuntijat ovat puhuneet viime kuukausina Suomen ja EEC:n vapaakauppasopimuksen tärkeydestä enemmän kuin mistään muusta. Sen sijaan sosialististen maiden keskinäisen taloudellisen avun neuvoston, SEV:n tarjoamista mahdollisuuksista on vaiettu jokseenkin kokonaan. Kuitenkin SEV pystyy tarjoamaan maamme talouselämälle monia edullisia ja reaalisia yhteistyökohteita, kun vain valtiovalta ja yritykset tajuavat, että yhteistyö vaatii tekoja eikä pelkkiä puheita.

Maassamme on vieraillut Neuvostoliiton tiedeakatemian sosialistisen maailmanjärjestelmän talousinstituutin apulaisjohtaja tri Juri M. Kormnov. Tri Kormnov on erityisen perehtynyt SEV-järjestön ja sen piiriin kuuluvien maiden taloudellisiin mahdollisuuksiin. Lausunnoissaan tri Kormnov on osoittanut selvästi, kuten useat asiantuntijat jo aiemminkin, että Suomella on mitä suurimmat mahdollisuudet yhteistoimintaan SEV:n elinten ja SEV-maiden kanssa. Suomen valtio voisi tehdä SEV:n elinten kanssa yhteistyösopimuksia ja osallistua niihin SEV:n suosituksiin, jotka se katsoo itselleen edullisimmiksi ja tarkoituksenmukaisimmiksi. Niihin osallistuminen on yksinomaan Suomen päätettävissä, sillä SEV:ssä ei ole ylikansallisia elimiä ja sen suosituksiin osallistuminen ei merkitse oman päätäntävallan menetystä vähimmässäkään määrin.

Esteenä yhteistoiminnalle esim. ulkomaankaupan alalla voi olla vain se, että SEV:n puitteissa sopimukset yleensä tehdään valtioiden välillä, mutta Suomessa ulkomaankauppaa hoitavat yksityiset yritykset ja yhtymät. Suomalaisilla suuryrityksillä ei kuitenkaan luulisi olevan mitään sitä vastaan, että tuotannon menekistä olisi etukäteen varmuus, jollainen on mahdollista saada yhteistyöllä SEV:n kanssa. Vaikka kauppasopimukset tehdään SEVn kanssa, kauppa lopullisesti tapahtuu kuitenkin SEV-maiden suurten ulkomaankauppajärjestöjen toimesta ja nämä ovat niin suuria ostajia sekä myyjiä, että pystyvät takaamaan kaupat monien vuosien ajaksi.

Tri Kormnov puuttui myös EEC:hen ja totesi, että se kuten kapitalistiset integraatiot yleensäkin pyrkii rajoituksiin. Näiden integraatioiden piirissä suuret maat ja suurimmat yritykset hyötyvät ja pienet maat ja pienet yritykset kärsivät menetyksiä. Jokainen maa, joka tunnustaa EEC:n tekemällä sen kanssa sopimuksia tai liittymällä siihen, joutuu vaaraan menettää osan riippumattomuudestaan. EEC:n kaltaiset järjestelmät estävät maailmankaupan vapaan kehityksen ja suhteita EEC:hen harkittaessa olisi syytä pitää mielessä vanha sananlasku, jonka mukaan on hyvä mitata seitsemän kertaa ennen kuin leikkaa yhden kerran.

Kaiken kaikkiaan nyt olisi jo korkea aika käytännön toimiin SEV:n kanssa toteuttavan yhteistyön suhteen. Kansallemme ja kansantaloudellemme SEV:n kanssa tehtävä yhteistyö on paljon edullisempaa kuin se kuumeinen puuhailu, jota nyt käydään maamme sitomiseksi EEC:hen ja sen tarkoitusperiin.

Mitä muut sanovat

KENEN LEHMÄSTÄ ON KYSYMYS?

Sanokaa mitä tahdotte, mutta kansallisesti ja toisaalta maakunnallisesti toimivia liberaalipuolueita ei voida syyttää siitä, että ne toimivat johdonmukaisesti.

Ottawassa ovat liberaalit tehneet kaikkensa saadakseen päätilintarkastajan suun tukituksi siksi kun hänen vuosiraporteissaan paljastetaan hallituksen hirvittäviä rahantuhlausmenetelmiä.

Torontossa, Ontarion liberaalit ovat oppositiossa ja he yrittävät tehdä kaikkensa saadakseen hallituksen pakottamaan maakunnallisen tilintarkastajan luopumaan vaiteliaisuudestaan.

Kyynikko voisi vihjata, että kysymys on siitä, kenen lehmä on kulloinkin ojassa . . . — John Slinger, huhtikuun 29 p. 1972.

LISÄKSI HE OVAT VAPAAEHTOISIA

Pohjois-Vietnamissa sotavankeina oleviin amerikkalaisiin liittyy melkoinen annos haaveilevaa kekseliäisyyttä . . . Poliitikot ja sanomalehtimiehet puhuvat usein näistä lentäjistä ikään kuin heidät olisi kidnapattu Iowan farmeilta, tai kanoottimatkalta Minnesotan vesistöistä.

Todellisuudessa he ovat lentäjiä, jotka on ammuttu alas Pohjois Vietnamin ilmatilasta, missä heillä ei ollut minkäänlaista olo-oikeutta; sieltä sinitaivaalta he pudottelivat kuolemaa ja hävitystä ihmisille kylille ja vainioille. Ja ketään näistä miehistä ei ole pakotettu siihen tehtävään. He eivät ole kutsuntalaisia — vaan vapaaehtoisia. Heidät harjoitettiin . . . — Novellisti Grace Paley, New York Times.

Rhodesian tummat hylkäävät Smith–Heath-sopimuksen

Lontoo. — Brittiläinen komissioni, mikä lähetettiin paikan päälle tutkimaan, että kannattaako enemmistö rhodesialaisista pääministeri Edward Heathin ja pääministeri Ian Smithin sopimusluonnosta, on nyt ilmoittanut, että Rhodesian tummaihoisten enemmistö vastustaa sen hyväksymistä.

Rhodesiassa on noin 4,000,000 tummaihoista ja 250,000 valkoihoista.

Raportin johdosta pääministeri Heathin edessä on nyt valinnan mahdollisuus siitä, että hyljätäänkö ko. sopimusluonnos vai jyrätäänkö se läpi Rhodesian väestön suuren enemmistön vastarinnasta huolimatta.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Emmi Suomala, Sudbury, Ont., täyttää sunnuntaina toukokuun 14 päivänä 81 vuotta.

Hannes Suomala, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina toukokuun 15 päivänä 74 vuotta.

Kalle Tarvainen, Toronto, Ont., täyttää tiistaina toukokuun 16 päivänä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

LEHTIASIOISTA YLEENSÄ

Sanotaan, että "vahingonilo on aidointa iloa".

Tarkoituksemme ei ole kuitenkaan ilkkua kenenkään vahingoille ja vaikeuksille, vaan 1) kiinnittää huomiota sanomalehtien vaikeaan asemaan yleensä, ja 2) tehdä samalla kunniaa suurisieluiselle canadalaisnaiselle, Charlotte Carterille, joka kuoli kolmisen viikkoa sitten Gravenhurstissa, Ontariossa.

Saatujen tietojen mukaan tämä avarakatseinen ja syvästi ihmisystävällinen canadalaisnainen oli sairastanut 6 vuoden ajan syöpää, mikä vei hänet lopulta hautaan. Kuvaavaa muuten on, että hän oli työssä vielä kuolemaansa edeltäneenä päivänä.

Tarkoitus on siis puhua sanomalehtien vaikeuksista yleensä, eikä läheisemmin tunnettujen pikkulehtien pulmista.

Ja koko tämän kirjoituksen asiatiedot on lainattu paljon lyhentäen elävästi ja aina pirteästi toimitetusta Northern Neighbors-julkaisusta, jonka liikkeenhoitajana mrs Charlotte Carter toimi. Julkaisun toimittajana on sadoille Canadan suomalaisillekin tunnettu tiedemies-kirjailija, Dyson Carter, F.R.C.G.S.

Mainitun julkaisun pidemmän artikkelin alussa todetaan, että suurlehtien "kuolevaisuus" on peloittavan suuri.

Esimerkiksi: Toronton vanhin lehti, v. 1876 perustettu Telegram, sulki ovensa ja lakkasi äskettäin ilmestymästä. Kuuluisa Lontoon Sunday Citizen kuoli 117 vuotta elettyään. Myös New York's World Journal Tribune on kuollut.

Julkaisussa kiinnitetään huomiota ainakin pinnallisesti "kummalliselta" näyttävään seikkaan, että vaikka suurlehdet ovat olleet perustamisestaan alkaen kapitalistisen järjestelmän pääasiallisimpia tukipylväitä, niin juuri tämä sama järjestelmä tappaa nyt niitäkin. Miljoonat ihmiset eivät voi heikon ostokykynsä vuoksi ostaa niitä kalliita tavaroita, mitä mainostetaan ilmoituksissa, jotka ylläpitävät suurlehtiä. Seurauksena on ilmoitustulojen ehtyminen aikana jolloin niitä tarvittaisiin entistä enemmän.

Toisena "kummallisena' 'seikkana mainitaan lehdistön "monopolisoituminen". Kukaan ei voi enää vakavissaan puhua "vapaayritteliäisyyslehdistöstä".

Thomsonin monopoli omistaa Englannissa 128 sanomalehteä, 150 julkaisua: toinen, Kingin monopoli, omistaa 252 sanomalehteä ja julkaisua.

USAssa on tilanne vieläkin pahempi: Sadasta kaupungista peräti 96:ssa on vain "ketjujen" eli monopolien julkaisemat lehdet. Canadassa vain seitsemän monopolia kontrolloi 51 lehteä, joita lukee enemmistö kansastamme. Southam omistaa 13 suurinta sanomalehteä; Thomson 28 pienempää.

Nämä lehdet mainostavat itseään "kansan äänenä", vaikka kaikki asiaan tutustuneet tietävät, että ne ovat joko yhden miehen tai hyvin pienten ihmisryhmien "ääniä" eli äänenkannattajia.

Ja ylläesitettykään ei kuvaa vielä täyttä totuutta. Lehtimonopolit eivät puhu yksinomaan "omasta puolestaan", vaan ennenkaikkea niiden suuryhtiöiden puolesta, jotka ostavat ilmoituksia — niitä suuria ilmoituksia, mitkä pitävät lehdet maksukykyisinä.

Julkaisujen alalla ovat asiat yhtä kehnosti.

Ben. Franklinin v. 1728 perustama "Saturday Evening Post", ehkä läntisen maailman parhain julkaisu, kuoli vararikkoon. Se yritettiin pelastaa 3:n miljoonan lukijan poistamisella(siksi kun he eivät ostaneet tarpeeksi ilmoituksissa mainittua tavaraa). Mutta siitä ei ollut apua. Kun voittoa ei saatu, silloin ei voitu liioin jatkaa "Postin" julkaisemista.

Samoin meni kansanomainen "Look" julkaisu. Mutta kansanomaisuus eli yleisönsuosio ei auta enää kapitalismia, ei ainakaan silloin kun julkaisun ilmoitukset eivät tuota tuloksia.

Nyt puhutaan "Life-" ja "Reader's Digest-" julkaisujen vuorosta. Kummankin sanotaan olevan suurissa vaikeuksissa. Tämä siitäkin huolimatta vaikka niillä on miljoonia lukijoita. (Yksistään Lifen sanotaan "vapauttaneen" itsensä kolmestamiljoonasta lukijasta, jotka eivät osta riittävästi.)

Tuhansia ammattitaitoisia kirjoittajia, ilmoitusmiehiä ja kirjaltajia on heitetty työttömien armeijaan — heidät on "vapautettu" ns. "vapaan sanomalehdistön" työstä. Tuhansia muita työläisiä on pakkolomautettu vähemmän tunnetuista lehdistä ja julkaisuista viimeksikuluneen parin vuoden aikana.

Ja yleiskuva on samantapainen useimmissa kapitalistisissa maissa. Esimerkiksi Italiassa on 150 päivälehteä mennyt manalaan ja ainoastaan neljä 79:stä tuottaa enää voittoa!

Kapitalistisissa maissa on miljoonia ihmisiä enemmän kuin ennen. Mutta siitä huolimatta ne eivät voi ylläpitää järjestelmän yhtä parhainta propaganda-koneistoa — suurlehdistöä.

Kaikki pikkulehdet — ilman mitään poikkeusta — ovat nykyään täällä yhä suurenevien vaikeuksien puristuksessa. Mutta kuten ylläolevasta näkyy, vanhuudestaan raihnaan ja sairaan yhteiskuntamme lehtitaudit ulottuvat aivan huipulle asti. Mainittakoon vain seikka se, että esim. kuuluisa Lontoon Times olisi kannattamattomana aikoja sitten kuollut, ellei Thomson olisi rientänyt sitä miljoonillaan — toistaiseksi — pelastamaan.

— Känsäkoura.

VUOSIEN TAKAA

49 VUOTTA SITTEN:

KIRNUUN KATSOMINEN TULI KALLIIKSI

Cobaltin lähellä asuva aJoe Bovinski . . . tuli personakohtaisesti kokemaan, että kohteliaisuuskin tulee joskus antamaan takaiskun. Bovinski oli kaikessa hyväntahtoisuudessaan antanut maakuntakonstaapelin Crughin käyttää puhelintaan. Mutta eikös konstaapeli ottanut ja ruvennut nuuskimaan talon paikkoja ja siinä sivumennen pistänyt nokkansa kirnuunkin, jossa sattui olemaan sellaista "kermaa", jota eivät kissat latki . . . Isäntäparka sai löydön johdosta tehdä tuttavuutta oikeuden kanssa . . . ja $50 sakkoa väkijuomain valmistamisesta ilman lupaa.

— Vapaus, uutistieto, toukok. 5 p. 1923.

Jälestä me tullaan, vaan komeasti: Creightolaiset juhlivat vappua lauantaina ja sunnuntaina . . . Illalla esitetään näytelmä "Kansan tuomio"; 5-näytöksinen työväennäytelmä, kirjoittanut S. Mäkelä. (Roolihenkilöinä) A. Rauhala, Fanny Vettenranta, K. Kotimäki, Maria Johnson, A. Sarai, A. Savolainen, Hj. Länsi, Aino Soshacki, N. Kolari, Hilja Kiviaho, J. Luoma ja A. Anttila.

— Vapaus, ilmoitus, toukok. 5 p. 1923.

30 VUOTTA SITTEN:

HIRTTOMIEHEN VIERAILU SUOMESSA

Globe and Mail lehti julkaisi viikon lopulla Tukholmasta saapuneen puhelintiedon, jonka mukaan maailman tunnetuin hirttomies, Saksan Gestapon pää, Heinrich Himmler on huhtikuun 10 päivänä käynyt Suomessa.

Hänen vierailujaan (muissa maissa) on aina seurannut rivi hirsipuita sekä joukkomitassa telotuksia ja kidutuksia. Entä nyt Suomessa? . . .

— Vapaus, pakinapalstalta, toukok. 5 p. 1942.

NATSIPYÖVELEILLÄ KIIRETTÄ

Tappaneet taas 40 panttivankia (Ranskassa) ja uhkaavat tappaa lisää.

— Vapaus, uutisotsikko, toukok. 8 p. 1942.

Eläkeläisille yhtä ja toista

STANFIELD EI KANNATA $150.00 KUUKAUSI-ELÄKETTÄ

Robert Stanfield, konservatiivien johtaja sanoi puheessaan Vancouverissa, että eläkeläisten pyyntö nostaa peruseläke $150.00 kuukaudessa on liian suuri, ei ainakaan hänen puolueensa voi ryhtyä sitä kannattamaan. Luvassa kylläkin on jonkinlainen korotus, jos hänen puolueensa pääsee muodostamaan hallituksen. Mutta hän ei myöskään sanonut, minkälaista korotusta he suunnittelevat.

Tämä on nyt hyvä muistaa, kun tulee liittovaalit. Me tiedämme jo, mitä liberaalipuolue on luvannut, pienen korotuksen kulunkien nousun mukaan. Ehkä pari senttiä tässä kuussa, toinen sama myöhemmin. Siis vaalikampanjan aikana jokaisen tulee valvoa, kuka ehdokas lupaa todella huolehtia eläkeläisten asioista ja äänestää niitä ehdokkaita hallitukseen. Eläkeläisillä on lähes kaksi miljoonaa ääntä Canadassa. Se on suuri joukko.

* * *

Toronton Ikinuorten kerholla oli mainio päivällistilaisuus huhtikuun 27. p. Ennätysmäärä kerholaisia oli saapunut viettämään iltapäivää. Kiitos komitealle, joka teki suuren työn. Juhannusjuhla on seuraavana suunnitelmissa.

* * *

Torstaina toukokuun 4 päivänä vietimme Erkki Randalin 86 syntymäpäivää. Erkki tarjoilikin hienot iltapäiväkahvit, simaakin oli saatavilla Vapun kunniaksi, soittoyhtyeen johdolla lauloimme "happy birthday", jonka jälkeen soittoyhtye vielä ilahdutti meitä kolmella reippaalla kappaleella, ja Frank esitti (runon?) . . . kahvinjuonnin jälkeen oli kokous ja valistuskeskustelutuokio Järjestömme toiminnasta ja merkityksestä, josta syntyikin vilkas keskustelu. Seuraava keskustelutilaisuus on neljän viikon päästä, johon Frank tekee alustuksen.

* * *

Toronton piirin eläkeläisten ohjelmallinen kokous pidetään maanantaina, toukokuun 15 päivänä, Education Centre, 155 College St. juhlasalissa kuudennessa kerroksessa. Tilaisuus alkaa kello 10 aamulla. Paikka on lähellä McCaul St. Siellä tulee myöskin esiintymään kuuluisa eläkeläisten kuoro. Kehoitamme kansalaisiamme osallistumaan tähän kokoukseen. Kun kirjoitatte nimenne vieraskirjaan, muistakaa, että Toronton Ikinuorten kerhon numero Ontarion eläkeläisten yhdistyksessä on 374, siis tämä numero kirjoitetaan nimen yhteyteen.

* * *

Tähän Vapauden "eläkeläisten palstaan" voitaisi kirjoittaa myöskin muilta paikkakunnilta. Yksityiset tai kerhot. Omia mietteitä ja yhteisiä asioita. Luultavasti useallakin kansalaisella on asioita mielessä, joista haluaisi kirjoittaa. Osoittakaa vaan kirjeet Vapaudelle, kyllä siellä huolehditaan lopusta. Siis kuulemiin — Äiti.

Mikko Eränen:

LAPIN LUONTOA JA IHMISIÄ

Poro "rykii" itsensä henkihieveriin

Mikä on paliskunta? Mitä tapahtuu poroerotuksessa? Miksi joitakin poroja sanotaan peuroiksi? Mitä tekee poronpurija? Mitä tapahtuu silloin kun porot "rykivät"? Minkälaisia ovat porojen korvamerkit?

Kun poromiehet keskustelevat poroasioista, niin tavallinen kansalainen ymmärtää keskustelusta suunnilleen saman verran kuin onkiliero psykologiasta. Inarissa olevan Mutusjärven paliskunnan rahastonhoitaja Kristian Portti suostui valistamaan poroasioissa Kansan Uutisten lukijoita.

Paliskunta on jollakin määrätyllä ja tarkoituksenmukaisella alueella olevien poronmistajien yhteenliittymä, heidän perustamansa poronhoitopiiri, jonka alueella yhtymään liittyneiden poronomistajien porot pyritään pitämään.

Poronomistajat maksavat paliskuntamaksun lukuporojen määrän mukaan. Lukuporot on se määrä, joka kullekin poronomistajalle saadaan poroerotuksessa kirjoihin. Tämä määrä vaihtelee vuosittain melkoisesti, sillä kaikkia poroja ei koskaan saada kootuksi erotteluun. Tänä vuonna Mutusjärven paliskuntamaksu on 10 mk lukuporolta. Maksu on tavallista korkeampi. Se johtuu siitä kun pohjoisen Inarin alueella ollut iso paliskunta jaettiin kahtia ja nyt pitää paimentaa poroja myöhäiseen kesään asti, kun ne entisen tottumuksen mukaan pyrkivät pohjoiseen ja samalla toisen paliskunnan alueelle.

Jos poroja menee toisen paliskunnan alueelle, niin takaisin noudettaessa niistä on suoritettava lunastusmaksu. Teurastusmaksun suuruuden määrää kukin paliskunta. Poronhoitolain mukaan lunastusmaksu suoritetaan paliskunnan yhteisestä kassasta. Paimentamisesta huolimatta meidän poroistamme menee jokin sata pohjoisen paliskunnan alueelle, jolloin takaisin noutaminen maksaa 10 mk päältä. Entisen paliskunnan kahtia jakaminen merkitsee Mutusjärven poromiehille elinkeinon kaventumista lisääntyneinä menoina.

Poroerotuksessa on paljon selittämistä. Erotuspaikalla on suuri ja moniosainen aitausrakennelma. Porot ajetaan ensin suureen seisotusaitaukseen. Siihen ajettaessa lasketaan kunkin omistajan poroluku korvamerkkien perusteella ja merkitään luku luetteloon omistajan nimen kohdalle. Vasat seuraavat emäänsä, ne numeroidaan harvaan leikattavalla juoksevalla numerolla ja kirjataan kunkin omistajan nimiin. Tässä suuressa seisotusaitauksessa porot ruokitaan erotuksen aikana.

Erotusrakennelman keskiosassa on "kirnuksi" nimitettävä korkea-aitainen ympyrä, johon ajetaan satakunta poroa kerrallaan. Omistajat menevät kirnuun ja varsinainen erottelu alkaa. Nyt lajitellaan joukosta pois ne porot, jotka jätetään sukua jatkamaan. Näitä nimitetään "elämäporoiksi". Elämäporot ohjataan "konttorikujaa" säästettävien aitaukseen. Teurastuskoppien kont torikujalle.

Näitä "kujia ja kotnoreita" on poroerotuspaikalla niin monta kuin paliskunnan poro- ja omistajamäärä tarvitsee erottelun nopeuttamiseen. Kuitenkin erottelu kestää useita päiviä.

Teurastuskoppien eteisenä on "ostokujat". jossa ostaja ja myyjä kinaavat ja lopuksi sopivat kauppahinnasta. Ostokujassa tapahtuu myös "silmäpunnitus". Se merkitsee kunkin poron painon arvioimista. Sen mukaan määräytyy myös kustakin porosta saatava hinta. Yleensä tämä käy hyvin nopeasti, sillä niin ostaja kuin myyjäkin ovat hyviä asiantuntijoita, mutta tietenkin "puhumallakin" yritetään kilomäärää nostaa ja laskea. Lihakilolle sovitaan yhteinen avaushinta, joten siitä ei ostokujassa tarvitse kinata.

Teurastus suoritetaan kopeissa, joiden seinissä on tiheä laudoitus, ettei elämään jäävät porot näe tapahtumaa. Porot ammutaan teuraspistoolilla. Verta ei nykyisin oteta talteen. Ruhot siirretään koppien eteen ajettuihin teurasautoihin, joissa suoritetaan sisälmyksien poisto. Eläinlääkäri on paikalla ja leimaa ruhot. Paikalla on myös paliskunnan valitsema taurastuksen valvoja. Kun kuljetusauto on riippuvia poron ruhoja täynnä, niin se ajaa yhtymän jäähdyttämölle. Suurin ostoyhtiö on Poro ja Riista Oy, joka on poromiesten omistama. Jäähdyttämöillä ruhot pakastetaan ja toimitetaan kulutukseen.

Poroerotusta voi verrata maan viljelijän sadonkorjuuseen. Porojen vuosittainen lisääntymismäärä on noin 30% ja samalla prosenttiluvulla tapahtuu myös teurastus.

Peuroiksi sanotaan sellaisia poroja, joiden omistajasta ei ole tietoa. Poronomistajat, joilla on vain vähän poroja, jäävät usein saapumatta erotukseen. Ellei heil lä ole luotettua edustajaa, joka huolehtisi vasojen kirjaamisesta ja merkitsemisestä omistajansa tiliin, niin vasat jäävät peuroiksi. Peurat jäävät paliskunnan yhteisomaisuudeksi.

"Poronpureminen" merkitsee poron kiveksien rikki puremista. Tämä vanha kuohitsemismenetelmä on jäämässä jo historiaan. Yleistymässä on pihdeillä suoritettava kuohiminen, joka merkitsee siementiehyeen katkaisemista. Kolmas menetelmä on kiveksen halkaiseminen. Kiveksen kokonaan poistamista poro ei kestä.

"Rykiminen" merkitsee porojen kiima-aikaa, joka alkaa syyskuun lopulla ja kestää lokakuun loppuun. Silloin hirvas kerää ympärilleen haaremin, jota mustasukkaisesti paimentaa. Jokin voimansa tunnossa oleva uros saattaa kerätä laumaansa niin paljon naaraita, että niiden astumisessa lempii itsensä henkihieveriin . . .

Vasat syntyvät toukokuun loppupuolella. Myöhemmin kesällä syntynyt vasa on "kesakko". Syyskesällä vasojen merkintä suoritetaan kesäaitauksissa.

Omistajamerkki poron korvaan saadaan eri paikkoihin ja eri järjestykseen tehdyillä lovilla. Laki määrää, että lovet eivät saa ulottua korvarouskuun, vaan ne on tehtävä rouskua ympäröivään nahkaan. Siinä kuuluu olevan miljoonittain erilaisia merkintämahdollisuuksia. Mutusjärven paliskunnassa on yli neljäsataa merkkiä, vaikka omistajia on paljon vähemmän. Samaankin perheeseen kuuluvilla saattaa olla oma korvamerkki. Lähempi merkkien selittäminen on toivotonta, joten luovumme. Näytteeksi kirjattakoon Kristian Portin merkin sanallinen selitys: Oikea haara alla ja päällä pykälä, vasen haara päällä kaksi pykälää, alla yksi. — Tuliko selväksi?

LUONNOLLISESTI

Sanoi salapoliisi pankki-konttoristille, jonka pankki oli juuri ryövätty kolmannen kerran:

"Huomasitteko mitään erikoista ryövärissä?"

"Kyllä. Hän näytti paremmin puetulta joka kerta."

"Valmistettu mielihyvin" seksi-raportteja:

PRESIDENTTI JOHNSON ARVOSTI NIITÄ PIDETTYNÄ "ILTALUKEMISENA"

Yhdysvaltain päävakoilija, 48 vuotta FBI:n päämiehenä ollut J. Edgar Hoover kuoli viikko sitten 77 vuoden ikäisenä.

Kuoleman aiheuttajasta ei hetikohtaisesti annettu yksityiskohtaisempia tietoja, mutta monet amerikkalaiset olivat ehkä valmiina sanomaan, kuten sanoi aikoinaan eräs humoristi samansuuntaisen tapahtuman yhteydessä, että hän oli valmis hyväksymään sen.

Yhtenä viimeisimpänä saavutuksena — siitä kerrottiin päivää tai kahta ennen hänen kuolemaansa — J. Edgar Hoover, jonka alaisuudessa FBI:sta kehittyi "val tio valtion sisälle", keräili "mielihyvin salaisia raportteja" julkisuusihmisten seksielämästä presidentti Lyndon Johnsonin iltalukemiseksi, kertoi tunnettu sanomalehtimies Jack Anderson toukokuun 2 pnä.

Puhuen virallisesti edustajahuoneen hallituksen-informaatio-alakomitean kuulustelussa mr Anderson kertoi itse nähneensä näitä FBI:n raportteja.

Huomattujen amerikkalaisten salaisessa tutkimuksessa, selitti mr Anderson, on vedetty FBI:n toimesta esiin "heidän seksielämänsä, juomatapansa ja henkilökohtaiset asiansa, vaikka FBI:lla ei ole juriidisia eikä muitakaan oikeuksia tällaiseen nuuskintaan.

"Rakkausjuttu, huolimatta siitä kuinka halpamainen se on, ei kuulu FBI:lle. Siitä huolimatta FBI:n päällikkö J. Edgar Hoover (hän oli yksinäinen vanhus —V) on ilmaissut kiihkeätä kiintymystä siihen, kuka nukkuu kenen kanssa Washingtonissa", syytti mr Anderson.

"Presidentti Johnson oli Valkoisen talon yksi asukas, jolla sanotaan olleen hienoa kiintymystä julkisuushenkilöiden ylimääräisiin rakkaussuhteisiin. Hoover varasi mielihyvin iltalukemisainehistoksi salaisia muistioita, mitkä olivat täpötäynnä intiimisiä yksityiskohtia korkeitten ja mahtavien ihmisten henkilökohtaisista asioista."

Mr Johnson ja FBI ei esittänyt hetikohtaisesti mitään kommenttia mr Andersonin todistajalausunnosta.

Kuulustelussa antamansa todistajalausunnon yhteydessä mr Anderson ei maininnut niiden nimiä, joiden yksityiselämää hän kertoi Hooverin miesten tutkineen. Vastauksena lehtimiesten kysymyksiin myöhemmin, mr Anderson sanoi, että hänellä on seitsemän tällaista raporttia salamurhaajan uhriksi joutuneesta kansalaisvapauksien puolustajasta Rev. Martin Luther Kingista.

Mr Anderson sanoi, että Hoover allekirjoitti nämä raportit, ja Valkoisessa talossa olevien lähteittensä kertoman mukaan, "presidentti (Johnson) nautti niiden lukemisesta". Hän väitti samalla, että tällaisia "iltalukemisraportteja" ei enää hankita Valkoiselle talolle siksi kun Nixon ei ole kiintynyt niihin.

Sanomalehtimies Anderson sanoi myös, että presidentti Johnson on käyttänyt muistelmateostaan valmistaessa samoja "salaisia asiakirjatietoja", Pentagonin tutkimuksen salaisia raportteja, jotka (nyt syytettynä oleva) Daniel Ellsberg antoi suuren yleisön käytettäväksi.

Eroa on vain sikäli, kertoi mr Anderson, että Lyndon Johnson antoi meille näistä salaisista asiakirjoista hyvin puolueellisen ja häntä itseään palvelevan version, jota vastoin Daniel Ellsberg antoi meille ne asiakirjat kokonaisuudessaan — mentyään ensin ne läpi ja poistettuaan niistä maan turvallisuutta koskevat kohdat.

"Lyndon Johnson sai etukäteen $1.2 miljoonaa (muistelmistaan) työstään . . Daniel Ellsberg joutui syytetyksi." Ja viimeksimainitussakin tapauksessa oli varmasti FBI:n sormet pelissä.

Kun kuolleista on lupa puhua vain hyvää, niin siksi tyydymme vain toteamaan, että mr Hoover tapasi kerskua aikaansaannoksillaan kansalaisvapausliikettä ja rauhanvoimia sekä erikoisesti kommunistista puoluetta ja muita "punaisia" vastaan joihin kuuluivat establishmentin kanssa joissakin asioissa vähänkin eri mieltä olevat aina Charlie Chaplinia, tunnettuja kirjailijoita ja eteviä tiedemiehiä myöten. Se "kunnia" hänelle epäilemättä kuuluu.

Vaikka Hooverin väitetään nuoruusvuosinaan tehneen jotakin hyödyllistäkin esimerkiksi Dillingerin, Alvin Karpisin, Pretty Boy Floydin ja Baby Face Nelsonin rikosuran katkaisemiseksi, niin sen jälkeen on Yhdysvaltain alamaailma saanut sekä Hooverin ja FBI:n puolesta kasvaa ja nousta nykyiseen pisteeseen, minkä johdosta lehdissä, radiossa ja televisiossa esitetään tämän tuosta USA:n suurkaupungin asukkaille varoituksia, että pimeän tultua ei ole ainakaan yksinään terveellistä mennä kaduille!

Kun tähän lisätään yllämainitut uurastukset "iltalukemisainehistojen" hankkimiseksi mr Johnsonille, mistä mr Anderson puhui valallisen todistajalausuntonsa yhteydessä, niin mikään ihme ei ole se kun Vietnamin kansanmurhaa sekä Canadan taloudellista valtauspuuhaa tukevat yhdysvaltalaislehdet ja politiikantekijät aina presidentti Nixonia myöten riensivät ylistäviä muistopuheita pitämään mr Hooverin puolesta.

Mitään ihmettelemistä ei liioin ole siinäkään kun yhä laajentuneet amerikkalaispiirit suhtautuivat, kuten on kerrottu, poliisipomo Hooveriin jotenkin samalla tavalla kuin suomalaiset tsaarin piiskuriin, Bobrikoviin.

SUUR-TORONTO

Toronto. — Suuren kauniin järven rantamille kasvoi suuri kaupunki. Vettä paljon ympärillä, mutta eipä ole uimapaikkoja ja puhtaita rantoja joissa kaupungin asukkaat voisivat käydä rentoutumassa vapaa-aikoinaan. Se on Toronto. Mutta täytyy sanoa, niin kuin saduissakin, että olipa kerran.

Silloin kun allekirjoittanutkin tuli vihreässä nuoruudessaan Torontoon, monta hupaisaa sunnuntai-iltapäivää vietettiin Ontario järven rannoilla. Kyllähän useat varmasti vielä muistavat puhtaat santarannat Cherry Beachillä, eli "moukan saaren". Mistähän sekin nimitys sai alkunsa? Eihän se mikään saari ollut, olipa vain laaja alue järven rantaa Toronton itäpäässä, johon helposti pääsi raitiovaunulla ja sitten loppumatka, noin pari mailia käveltiin rannikolle. Eväät ja kahvipannut oli tietysti mukana, koska se oli aina koko päivän reissu. Olikohan tämä "moukan saari" suomalaisille erikoisesti omistettu alue, sitä en tiedä, mutta joka sunnuntai siellä oli kymmeniä suomalaisia perheitä rentoutumassa. Puskien ja puiden suojissa nopeasti vaihdettiin vaatteet, niiden suojissa pikkulapset nukkuivat lakanasta tehdystä teltassa, kahvipannut ja mojakkakattilat kiehuivat kivien kolossa ja mukavalta tuntui elämä. Puhtaassa sannassa telmittiin ja aina joskus uskallettiin uidakin Ontarion kylmässä vedessä.

Toinen miellyttävä ajanviete-paikka oli Toronton saaret, mutta matka sinne maksoi puolta enempi, vaikka katuvaunulippuja saikin neljä vartilla. Saaret myöskin olivat enempi kansoitettuja. Suomalainen kun aina viihtyy paremmin omiensa kanssa, siitä kaiketi johtuu, että "moukan saaressa" käytiin niin ahkeraan. Oi niitä aikoja!!!

Sitten saimme Tarmolan ajanvietepaikaksi ja Ontarion rannikot jäivät unholaan.

Siitä on noin kymmenen vuotta kun tuli mieleeni käydä katsomassa nuoruuteni kisakenttiä. Mikä pettymys. Ranta täynnä jätteitä, entinen puhdas santa oli hautautunut mutaliejun alle, öljyä kiilteli järven pinnalla. Uiminen kielletty, ilmoittivat suuret mainokset. Ilman mainoksiakin kyllä ei kukaan olisi mennyt lähellekään rantaa. Kuolleita kaloja, ei ruohoa, joku vaivainen pensas sentään yritti antaa vihreyttä alakuloiseen kuvaan. Sama näkymä on Ontarion rannoilla useassa paikassa.

Mutta nyt on luvassa puhdistusta ja 30 mailia puhtaita rantoja kaupungin asukkaille. Metro Conservation Authority, sama puistokomitea joka osti Tarmolan Humber joen varrelta on paljastanut 10-vuotissuunnitelman jona aikana Ontarion rannat puhdistetaan Missasaugan ja Ajaxin välillä. Ensimmäisen osan pitäisi valmistua jo vuoteen 1976 mennessä. Suunnitelmaan kuuluu useita suuria puistoja, joita saadaan täyttämällä järven rantoja, joissakin paikoissa uutta maata tehdään järveen tuhansia jalkoja. Esimerkiksi Toronton satama-alueelle on suunnitelmassa 188 eekkerin puisto. Työt on jo aloitettu Scarboron jyrkänteille, jossa valmistetaan 10 eekkerin puistoa ja Etobicokessa Mimicon puron varrella näemme 35 eekkerin puiston hahmot. Tähän laajaan suunnitelmaan kuuluu monet kymmenet piknikki kentät, kävelypolut luonnonpuistoissa, lintujen ja eläinten suojelualueet ja tietysti uintimahdollisuudet. Ensimmäisen vaiheen sanotaan tulevan maksamaan noin 20 miljoonaa dollaria

Siis on luvattu, että viiden vuoden sisällä torontolaisilla on mahdollisuus taas nauttia Ontarion rannoista. Kaupungin kuva saa uuden muodon. Mutta suureksi surukseni huomasin tuota puistokarttaa katsellessani että Cherry Beachille, entiselle "moukan saarelle" rakennetaan uuden sataman varastohuoneet . . .

— H.T.

Kevyemmältä kannalta

PAPPI SUOSITTELEE VUODEN KESTÄVIÄ "KOE-AVIOLIITTOJA"

Tampa, Fla. — Unitaari-kirkon 25-vuotias pappi, Adrian Melott, jonka mielestä tavanmukaiset avioliitot ovat muinais-aikaistuneet, suosittelee vuoden kestävää "hengellisesti vahvistettua" (spiritually sanctioned) koe-avioliittoja pareille, jotka lupaavat rakastaa, kunnioittaa ja käyttää ehkäisymenetelmiä (vow to love, honor and practise contraception).

(Unitaarit muodostavat protestanttisen uskonlahkon, joka kieltää jumalan kolminaisuuden.)

Rev. Melott sanoo uskovansa, että hengellisesti hyväksytyn vuotuisen yhdessäelämisen jälkeen partnerit voivat parhaiten päättää heidän tulevista suhteistaan tai niiden puuttumisesta.

Hän sanoi haastattelutilaisuudessa pitävänsä seremoniaansa laillisesti sitovana, "avioliitto valana". Rev. myöntää kuitenkin, että tätä hänen seremoniallaan järjestettyä koe-avioliittoa ei ole vielä tunnustettu varsinaisen oikeuspäätöksen perusteella. Koeavioliittoon menijöiltä ei liioin vaadita avioliittolupaa.

Melott myöntää, että hänen juhlaseremoniansa ei ole erikoisemmin pidetty muissa uskonlahkoissa eikä edes unitaarienkään keskuudessa.

Hän sanoo suorittaneensa tällaisen koe-avioliitto-seremonian vasta yhdelle parille, mutta kaksi muuta sellaista seremoniaa on tulossa.

Seremonian edellä "partnerit" lupaavat tehdä kaikkensa lapsen syntymisen estämiseksi ja toisaalta olla "yhdessä koko neljän sesongin ajan."

EREHDYS

Lyhythiuksinen tyttö, pitkätukkaiselle pojalle: "Ei isä välitä vaikka jäämmekin kahden. Hän luulee, että olet tyttö."

ÄLÄ VÄLITÄ —
anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
890 Mt. Pleasant Rd., Apt. 1404
Toronto 12, Ont.
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

FINNAIR
PUHUU KIELTÄNNE
$298.00 CA
Toronto - Helsinki - Toronto
VIELÄ EHTII ENNEN TOUKOKUUN LOPPUA
Lippu oikeuttaa 22—45 päivän oleskeluun Suomessa.
Kysykää matkatoimistoltanne tai:
FINNAIR
8 King St. E.
Toronto
Puh. (416) 362-1511
P.S. — Suosi Suomalaista. Lennä Finnairilla lomallesi
(3—10—17—24)

Urheilukuulumisia

N-liitto keräsi eniten pisteitä EM-paineissa

Neuvostoliitto (44 pistettä), Bulgaria (39.5) ja Romania (28) menestyivät parhaiten Katowicessa päättyneissä kreikkalaisroomalaisen painin EM-kilpailuissa. Suomi oli Kreikan kanssa kuudentena 10 pisteellä.

Parhaiten suomalaisista menestyi Martti Laakso, joka otti hopeamitalin sarjassa 62 kg. Risto Björlin ja Veikko Lavonen olivat sarjoissaan viidensinä ja Aimo Mäenpää kuudes.

Kisojen mitalit jakaantuivat 10 maan kesken. Bulgaria vei neljä kultaa, Neuvostoliitto 2, Romania, Puola, DDR ja Kreikka yhden. NL sai 5 hopeaa, Romania Bulgaria, Puola, Suomi ja Unkari yhden.

Pronssimitaleista sai Romania 3, Puola ja Tshekkoslovakia 2 sekä Bulgaria, NL ja Jugoslavia 1.

SARJOJEN VOITTAJAT

48 kg: Gheorghe Barersnu, Romania; 52 kg: Jan Michalik, Puola; 57 kg: Hristo Traikov, Bulgaria; 62 kg: Georgi Makarov, Bulgaria; 68 kg: Jurgen Hahnel, DDR! 74 kg: Petros Galaktopoulos, Kreikka.. 82 kg: Anatoli Nazarenko, NL; 90 kg: Stojan Nikoloc, Bulgaria; 100 kg: Miko Jakovenko, NL; yli 100 kg: Haleksander Tomov, Bulgaria.

TUL SAI H:LTA 15000 MK

Helsinki. — TUL:n Suur-Helsingin piiri saa Helsingin kaupungilta toiminta-avustusta 12,000 mk ja kuntoliikunta-avustusta 3,-000 mk. SVUL:n Helsingin piiri saa 20,500 ja kuntoliikunta-avustusta 6,000.

SHAKKITURNAUS ISLANNISSA

Reykjavik. — Kauan lykkääntynyt shakin maailmanmestaruusottelu neuvostoliittolaisen Boris Spasskin ja amerikkalaisen Bobby Fischerin välillä alkaa Reykjavikissa 2. heinäkuuta.

Canada kolmas voimistelijain kolmi-maaottelussa

Schwaebish-Gmuend. — Neuvostoliitto voitti sunnuntaina naisten kolmimaaottelun missä isäntämaan, Länsi-Saksan joukkue tuli toiseksi ja Canadan tyttäret kolmanneksi.

Neuvostoliiton naisjoukkue hankki 2-päiväisten kilpailujen perusteella 378.95 pistettä; Länsi-Saksa 359.10 ja Canada 346.45.

Neuvostoliiton tyttäret valtasivat yksityiskohtaisessa kilpailussa viisi ensimmäistä tilaa. Kilpailun voittaja Olga Korbut keräsi kaikkiaan 77.35 pistettä. Länsi-Saksan tyttäret saivat kuudennen ja seitsemännen sijan.

18-vuotias torontolaistyttö, Jennifer Diachun — Canadan parhain naisvoimistelija tällä kertaa — sijoittui 8:ksi. Hän on paras canadalaisista näissä kilpailuissa ja sai 71.30 pistettä.

Toiset canadalaisvoimistelijat sijoittuivat seuraavasti: 17-vuotias Nancy McDonnell, Torontosta 12. (69.10 pistettä); 17-vuotias Lise Arsenault, Montrealista 13.; 18-vuotias Teresa McDonnell, Torontosta 14.; Susan Buchanan, Torontosta 16. ja 18-vuotias Sharon Tsukamoto, Torontosta 18.

Neuvostoliitto sai jo ensimmäisenä kilpailupäivänä (lauantaina) hyvän etumatkan eli 188.50 pistettä, Länsi-Saksan joukkueen 178.-15 pistettä ja Canadan tyttärien 171.40 pistettä vastaan.

Tutkimuskohde: järj. rikollisuus ja ammattiurheilu

Washington. — Yhdysvaltain edustajahuoneen eräs komitea aloitti tiistaina tutkimuksen järjestyneen rikollisuuden ja ammattiurheilun välisistä suhteista.

Rikosasioita tutkivan kaikkia puolueita edustavan komitean puheenjohtaja Claude Pepper sanoi maanantaina, että kuulustelujen järjestäminen kestää 4—6 viikkoa. Todistajiksi kutsutaan 150 ihmistä, mukaanlukien eräitä alamaailman henkilöitä.

Todistajien joukossa on mr Pepperin antaman lausunnon mukaan myös näyttelijä Sammy Davis Jr., joka tulee kertomaan komitealle rikollisten yrityksistä "vaikuttaa" häneen New Jerseyn kilpa-ajoradalla.

Mr. Pepperin selityksen mukaan komitean alustavat tutkimukset ovat paljastaneet "laajakantoisia todistusainehistoja etukäteen järjestetyistä (fixed) hevosajo-kilpailuista useilla radoilla.

Komitea on myös saanut paljastuksi salattuja omistussuhteita kilpa-ajoratojen, hevosten jms. kohdalta.

"Uhkapelioperaatioista ja urheilutilaisuuksista saatavat voitot muodostavat pääasiallisemman tulolähteen Amerikan alamaailmalle", sanoi mr Pepper.

Kuulustelun alkuviikon aikana komitea keskittää huomionsa järjestettyyn rikollisuuteen. Myöhemmin se laajentaa tutkimuksia saadakseen selville missä määrin järjestetty rikollisuus on soluttautunut sellaisiin urheilulajeihin kuin baseball, jalkapallo, koripallo ja jääkiekko.

Canadalainen teki uuden keihäsennätyksen

Montreal. — Canadan rata- ja kenttäurheilun olympialaisvirkailijat ilmoittivat maanantaina, että Andre Clauden (Rigaud, Que.) viikon vaihteessa Quanticossa, Virginiassa saavuttama keihästulos on uusi Canadan ennätys.

Claude, joka on 23-vuotias, tuli kilpailussa toiseksi heittämällä keppiään 264 jalkaa ja 3 tuumaa eli 79.31 m. Hänestä tuli samalla ensimmäinen canadalainen joka on täyttänyt vuoden 1972 olympialaisten keihäsheiton kelpoisuus vaatimuksen mikä on 262 jalkaa.

Quanticon kilpailun voitti Milt Sonsky 267 jalan 5 tuuman tuloksella, mikä on Pohjois-Amerikan pisin heitto tänä vuonna.

Suomalainen metrojuna ei nyi eikä heilu

Helsinki. — (KU) — Miellyttävä, tasainen, äänetön, nopeasti kiihtyvä ja hidastuva. Ei nyi eikä heilu.

Sellaista on suomalaisen metrojunan kulku. Siitä saivat todisteen sadat kutsuvieraat toukok. 4 pnä metron koeradalla Herttoniemessä. Helsinki-päivänä kesäkuussa pääsevät muutkin kokeilemaan ja sanomaan painavan sanansa.

Päivä oli historiallinen. Metrojuna siirtyi kaupungin haltuun. Sitä juhlittiin ajeluin "mehuin" ja juustokuutioin.

Siilitien kohdalle on rakennettu väliaikainen laituri, kuin tanssilava. Se täyttyi odottajista. Ja kuten arvovieras ainakin juna hieman odotutti itseään, pyyhälsi sitten ylväästi ohi ja tuli hetken päästä uudelleen. Kuljettajakin sillä oli, koska automatiikkaa ei vielä ollut asennettu paikoilleen.

— Herttoniemen seudun pikkupoikien unelma nykyisin on tulla metrojunan kuljettajaksi, totesi metrotoimiston toimitusjohtaja Unto Valtanen.

— Poikien suureksi pettymykseksi on kuitenkin todettava, että päämääränä on täysin automaattinen ajo ilman kuljettajaa.

Koeradan kokonaispituus on 2.8 km ja siitä on siltoja noin 1 km. Se on maksanut 6 milj. mk. 6 vaunun koejunaan mahtuu 1,-200 matkustajaa, joista 516 istumaan. Kaksivaunuinen juna kuljettaa 400 henkilöä. Huippunopeus 80 km tunnissa.

TALONMIES HALUTAAN

STEELTON HAALILLE, SAULT STE. MARIE, ONT.

2 huoneen asunto vapaa. Tehtäviin kuuluu haalin vuokraus ja puhtaanapito.

Lähempiä tietoja, kirj: MRS. ALMA MERISALO
86 BIRCH STREET,
SAULT STE. MARIE, ONT.

Sweetie Pie

"Minä sanoin niille pojille, että he katuvat jos ottavat minut 'marpulipallopeliin'.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Terveisiä taaskin täältä ylämaista. Elämme jonkinlaista rospuuttoaikaa. Lumet ovat kylläkin sulaneet, mutta paljon on vielä tätä kirjoittaessani, ainakin metsissä josta lumet sulavat vain sateiden ansiosta. Mutta kesälinnut ovat palanneet jälleen pesimispaikkoihinsa. Heitä vetää luonto ja vuoden aika. Mutta paljon pikkulintuja kuolee pohjolan kylminä kevät aikoina.

Neljäkymmentä vuotta sitten kun tänne tuli paljon suomalaisia, niin eräs Kauhavan poika kirjoitti kotipuoleen suoverimiehelleen, kertoen Canadan linnuista: "Täällä ei ole pikkulintuja kaikkia sorttia, pääskysiä on kyllä joka laatua, mutta ei ole käkiä. Eikä västäräkkiä. Ei kivinassua eikä peipposta, eikä harakkaa eikä närhiä. Ja variskin täällä on aivan musta." Kirjeen lopussa hän pyytää sanoa äidilleen, "ettei mua tarvihte murehtia, sillä en ole ikävöinyt ollenkaan, ja ruokakin on täällä parreein kun Suomen herroilla . . ."

* * *

Työolot ja kaikki elämisen tahti täällä pohjoisessakin muuttuu niin nopeasti, ettei ehdi aikaansa seuraamaan vaikka kuinka koettaisi. Työttömiä on ollut koko talven aika runsaasti, jotka ovat tietenkin eläneet vakuutuksen turvin. Toisissa paikoin taas on puute työntekijöistä. Tämän toteamuksen teki hiljattain Dome kaivannon yleisliikkeenhoitaja C. P. Girdwood, kertoen yhtiön vuosikokouksessa, että ammattitaitoisista kaivosmiehistä on jatkuvasti puutetta, että myllyn tuotanto on ollut jatkuvasti 15% alle sen tuotantokapasiteetista, eikä näistä syistä ole myöskään voitu suorittaa uusia mineraalietsintöjä, joita täytyisi kaivannon tulevaa työsuhdetta silmälläpitäen suorittaa jatkuvasti.

Mainittakoon että Dome kaivanto on ollut suurin työnantaja tässä Eteläpäässä viimeisen kuudenkymmenen vuoden ajan, mutta kullan hinnan alhaisena ollen senkin toiminta on viime vuosina ollut näivettymään päin. Nykyisin he eivät ole sidottu tuotantopoonukseen, koettavat myydä kultansa vapailla markkinoilla, jonka hinta on viime aikoina ollut vähän yli $48.00 unssille.

* * *

En tiedä lieneekö vaalipropagandaa tai mitä, mutta viime kuukauden aikana julkaisi tämä liberaalinen parlamenttiedustaja, Jean Roy, pitkän listan mitä hallitus on myöntänyt näille pohjoisen eri järjestöille avustusta, jonka tarkoitus on etupäässä amatööri urheilun kehittäminen, ja samalla kerrottiin siinä tulevan vissi määrä työpaikkoja kansan käytettäväksi. Yleissumma oli 80.000 dollaria näille Ylämaiden kylille. Nyt kaikesta päättäen näyttää, että näistä avustuksista on ollut hyötyä sikäli, että täällä Timminsissä järjestettiin koko Ontarioa käsittävät nyrkkeilykilpailut, joissa nelisenkymmentä poikaa koetti toinen toistaan hakata pyörryksiin.

* * *

Vankiloiden toiminta näyttää muuttuvan toisenlaiseksi. Täällä sijaitseva Monteith työvankila ja ojennuslaitos, jossa on vuosien mittaan raivattu laajat pellot ja kasvatettu korkealaatuista rotukarjaa. Nyt tämä karja on myyty huutokaupalla. 131 päätä vasikoita, hiehoja ja korkeatasoisia lypsy lehmiä, joiden parhaimpien arvo on ollut tuhannen dollarin nurkille kappale. En tiedä lieneekö sielläkin työvoimasta puute. Entiseen aikaan kun juopumissakkojakin käytiin siellä maksamassa, niin moni kansalaisemmekin oli siellä vasikkahaan aitoja korjailemassa näin keväisin. Kysyin kerran eräältä tuttavaltani joka oli siellä pari viikkoa "lusimassa" että sanopa nyt suoraa minkälaista siellä oli? — Hän sanoi että se on nyt sillä tavalla, että se vankilahomma on melkein parempi kun olis huonon-laisella metsäkämpällä. Siellä ei tarvitse tehdä kovasti työtä, mutta ei siellä voi palkkaakaan toivoa. Metsäkämpällä pitää tehdä paljon raskasta työtä, josta toivoo saavansa palkkaa. Mutta loppujen lopuksi sitä ei saakaan, joten ne ovat kaksi samanlaista paikkaa.

Nykyaikana vankilahommatkin ovat muuttuneet enemmän sivistysarvoja vastaaviksi. Ja onhan nykyihmisetkin käyneet paljon enemmän koulujakin. Nyt kun tästä vankilasta hävitetään karja vähiin, niin vangeille ruvetaan opettamaan nykytekniikkaa., tiedettä ja tieteellisten välineiden käyttöä, jotka aineet tulevat täkäläisen Northern College Of Applied Arts and Technology opetusohjelman alaisuuteen ja tietenkin samat opettajat tulevat opettamaan vangeille eri tieteen haaroja ja käytännöllistä työtä nykyaikaisilla teknillisillä välineillä, joten parempaan suuntaan tässä ollaan menossa ja hyvänlaista vauhtia.

* * *

Joillakin ihmisillä on onnea jokapäiväisen elämän touhuissa. Englannista kerrotaan, että siellä on elossa eräs Edith Russell, joka on 93 vuoden ikäinen, ja eräs viidestä yhä elossa olevasta Titanic-laivasta 60 vuotta sitten pelastuneista. Hän kertoi lehtimiehille seuraavaa:

"Minulla on ollut ilmeinen taipumus onnettomuuksiin. Olen ollut laivaonnettomuuksissa, autokolareissa, tulipaloissa, tulvissa ja hirmumyrskyissä. Ainoastaan kahdesta onnettomuudesta olen säilynyt — paiserutosta ja aviomiehestä . . ." — H.

USAn MERIJALKAVÄKEÄ TAKAISIN RINTAMALLE

Saigonin joukkojen moraalin sanotaan laskeneen; Washingtonissa huolestuneisuutta

Saigonissa olevien Yhdysvaltain siviili- ja sotilasviranomaisten kerrottiin sunnuntaina harkinneen USAn merisotaväen joukkojen tuomista takaisin rintamapalvelukseen Yhdys valtain asevoimien ja laitosten suojelemiseksi Vietnamissa, erikoisesti Da Nangissa, pohjoisrannikolla.

"Me voimme hyvinkin tarvita siellä merijalkaväkeä amerikkalaisten suojelemiseksi. Sellainen toimenpide presidentin toimesta olisi järkevä teko", selitti eräs amerikkalainen neuvonantaja.

Näiden tietojen mukaan Da Nangissa on 20,000 yhdysvaltalaista ja yli 300 lentokonetta. Samassa yhteydessä kerrottiin vapautusjoukkojen ampuneen kranaatteja Da Nangiin tuhoten yhden lentokoneen ja haavoittaen neljää amerikkalaista.

Viikon lopulla julkaistut "rintamatiedot" osoittavat, että Saigonin joukkojen kurissapitämiseksi voidaan tarvita muitakin kuin amerikkalaisia "neuvonantajia" eli komentajia.

Quang Trin menetys aiheutti ilmeisesti suuren moraalikriisin Saigonin joukoille ja komentajille. Amerikkalaislehdissä keskusteltiin ensimmäinen kerta avoimesti siitä "kuinka huonosti asiat ovat Saigonin asevoimien kohdalta".

Quang Trin villi pakokauhu aiheutti ilmeisesti sekasortoa myös Kontumin rintamalohkolla ja Binh Dinhin pohjoisosassa.

Rintamalta tulleet sotilaat kertoivat moraalin romahduksesta ja miesten katkeroituneisuudesta sen vuoksi kun eräät komentajat, viimeksi Quang Trissa, pakenivat ja jättivät armeijayksikkönsä oman onnensa varaan, selitti Peter Osnos viime torstaina Saigonin kirjessään.

Saigonin presidentti Nguyen Van Thieu, joka erotti pohjoisen armeijan päällikkönsä sen johdosta kun hänen joukkonsa pakenivat viikko sitten maanantaina suin päin Quang Trista, nimitti mainitun rintamanosan uudeksi päälliköksi kenraali Ngo Quang Trongin.

Samalla presidentti Thieu komensi "uskollisia erikoisjoukkoja" sotilaitten pakoa pysäyttämään. Näiden erikoisjoukkojen tehtävänä oli "ampua paikalla" sotilaskarkureita, jotka syyllistyvät tuhopolttoihin, ryöstöihin ja raiskauksiin, kuten sanottiin. Pakenevia sotilaita takaisin järjestykseen saattamiseksi lähetettiin sata panssarivaunua, jotka on varustettu konekivääreillä.

New York Times puhui Saigonin Kolmannen divisionan rintamakarkureista, jotka olivat jättäneet Quang Trin. "Automaattiaseet ja yksityislaukaukset paukkuvat kaiken päivää kun Kolmannen divisionan pakolaisten eri ryhmät ottavat yhteen toistensa kanssa", selitti New York Times Saigonin uutisessaan ja jatkoi:

"Me yritämme epätoivoisesti tyrehdyttää paniikkia", sanoi eräs amerikkalainen neuvonantaja . . . "Minulla on sormeni padossa, mutta siinä on enemmän reikiä kuin minulla sormia."

Ja rintamakarkureista hänen kerrottiin sanoneen: "Heidät pitäisi ampua". Hän ei selittänyt kenen tehtäväksi tämä pakolais ampuminen tulisi.

Sunnuntaina Saigonista julkaistun "myöhästyneen raportin" perusteella amerikkalainen taistelu-hävittäjäkone pommitti perjantaina vahingossa erästä kylää tappaen 9 Saigonin merijalkaväen miestä ja haavoittaen 21 muuta. Tämän kerrottiin tapahtuneen pohjoisrintamalla My Chanhissa, 20 mailia Huesta pohjoiseen.

Washingtonista sunnuntaina saatujen tietojen mukaan yhdysvaltalaispiireissä otaksutaan, että vapautusjoukot voivat pitää Etelä-Vietnamia jatkuvan painostuksen kohteena Laosista ja Kambodzhasta käsin, huolimatta siitä, miten vietnamisointi onnistuu.

Näiden lähteiden mukaan "Laos on nyt lähempänä kukistumista kuin milloinkaan ennen. Kambodzha (tarkoittaa sen oikeistohallitusta) on menettänyt toisen puolen alueistaan ja on epävarmassa asemassa niilläkin alueilla, mitkä ovat vielä sen käsissä.

Tizzy

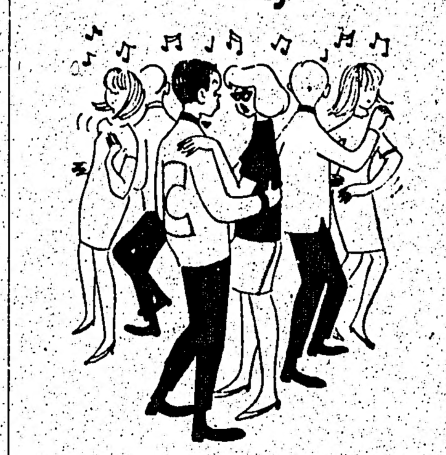

Yritätkö sinä saada minut kiusalliseen asemaan — kukaan ei tanssi kiinni pitäen — paitsi vanhempamme.

Toivotamme paljon onnea

ERKKI RANDALILLE

hänen syntymäpäivänsä johdosta

Vuosia onkin jo täyttynyt tälle Ikinuorelle 86

TOIVOMMEKIN:

Elo onnekas ois,
vielä vuosia tois.
Happy Birthdayta hälle,
vielä laulella vois.

Sadie ja Eino Erkkilä
Hilda Tervo
Mandi Sävel
Martha ja Kalle Kujanpää
Sanelma Kallio
Sirkka ja David Waren
Hulda ja Aatu Ikonen
Greta ja Eino Hakala
William Kähärä
Martha ja Jussi Tolvanen
Fanny Tuomi
Hilja Rajala
Martha ja John Saloranta
Eva ja Carl Kämäräinen
Kerttu ja Otto Huhtala
Siiri Ilkka
Ellen ja Eino Mäki
Saga ja E. W. Salo
Edith ja Wm. Jokela
Rauha ja John Lähde
Ida ja Kalle Rytkönen
Elli ja Reino
Aino ja Urho Oksanen
Lydia Mäkelä
Taimi ja Alex Nummi

Vera ja Eino Johnson
Toini ja Bill Gernecki
Sally ja Wm. Heikkilä
Maija ja Uno Wuorinen
Helmi Tervola
Kaisa Nättinen
Väinö Tulonen
Helen ja Eino Tarvainen
Saima ja Vilho Setälä
Olga ja Kalle Hendrickson
Hilja Salo
Martha ja Frank Laakso
Katri Mertanen
Rauha ja Yrjö Lemberg
Tyyne Hyytiäinen

Hilja Ojanperä
Rauha ja Jussi Mäki
Alina Lipponen
Ida Pihlainen
Katri ja Albert Jalonen
Mary Perälä
Lempi ja Otto Tyyskä
Aino Lahti
Anna Suomela
Aino ja Emppu
Kaisa Kaarto
Eino Junkala
Sonja Slaine
Martti Vuori
Rosa ja Aaro Kinnunen
Senni Junnila

Kiitämme Erkkiä kahvitarjoilusta Don haalilla toukokuun 4 päivänä, 1972

IKINUORTEN KERHOLAISET

TORONTO ONTARIO

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura)

Ministeri Rainer von Fieandt kuoli 28 pnä huhtikuuta Helsingissä. Hän oli syntynyt Turussa 26 pnä joulukuuta 1890, joten hän oli kuollessaan 81 vuoden ikäinen.

Rainer von Fieandt muistetaan ennen kaikkea pankki- ja finanssimiehenä. Hänen raha — finanssipoliittista tietoa käytettiin runsaasti asiantuntijatehtävissä kotimaassa ja ulkomailla. Suomen pankin pääjohtajana hän toimi 1955—57 ja pääministerinä 1957—58. Kansanhuoltoministerinä hän oli Kajanderin ja Rytin hallituksissa 1939—40.

Vasta jo eläkkeellä ollessaan von Fieandt valittiin v. 1959 Suomi-Seuran puheenjohtajaksi, jota tointa hoiteli yhtäjaksoisesti vuoteen 1970, jolloin korkeaan ikäänsä vedoten kieltäytyi uudelleen valinnasta.

18-vuotiaille äänioikeus

Ensi syksyn kunnallisvaaleissa Suomessa saavat äänestää 18 vuotta täyttäneet. Ehdokkaan tulee kuitenkin olla vähintäin 20-vuotias. Näin on päättänyt eduskunta hyväksyessään ns. vaalilakinipun. Äänioikeus laajenee myös siten, että holhouksenalaiset saavat äänioikeuden ja eräissä huolto- ja rangaistuslaitoksissakin voidaan äänestää.

Avioliittoja enemmän — lapsia entistä vähemmän

Syntyvyys oli Suomessa kaikkien aikojen alhaisin vuonna 1970, ilmenee Tilastokeskuksen tutkimuksesta, joka tarkastelee hedelmällisyyden muuttumista viimeisten 50 vuoden aikana. Kun suuret ikäluokat 1960-luvun lopulla tulivat avioliittoikään, avioliittojen suhteellinen osuus alkoi nousta, mutta syntyvyys on samaan aikaan laskenut vuosi vuodelta.

Vuonna 1970 syntyvyys oli Suomessa enää 14 promillea. Ylimme vuosisadalla se oli yleisesti 35 promillea ja tämän vuosisadan alussa 30 promillea. Sotavuosina solmittujen avioliittojen määrä ja syntyvyys olivat poikkeuksellisen alhaiset. Sitten sotien jälkeiset suuret ikäluokat nostivat syntyvyyden melkein vuosisadan alun tasalle. Huippu oli vuonna 1947: syntyvyys 28 promillea.

Tutkimusselostuksessa arvellaan, että näin suureen syntyvyyden laskuun vaikuttaa osaltaan raskauden ehkäisymenetelmät. Toinen tekijä on ilmeisesti voimistunut siirtolaisuus, joka on kohdistunut juuri 20—30 vuotiaisiin nuoriin.

Lähes 1,7 miljoonaa matkustajaa lensi

Finnair ja Kar-Air kuljettivat lähes 1.7 miljoonaa matkustajaa maaliskuun lopulla päättyneen tilivuoden aikana. Määrä nousi edellisestä vuodesta 12.5 prosenttia. Myös matkustajien keskimääräinen lentomatka on pidentynyt. Se on nyt lähes tuhat kilometriä. Matkustajamäärästä oli kotimaan reiteillä 885,000, ulkomaisilla reiteillä 546,000 ja tilauslentoliikenteessä 263,000.

Koilliskairasta läntisen Euroopan suurin erämaapuisto

Koilliskairan kansallispuiston perustamista anotaan kansalaisadressissa, joka jätettiin pääministeri Rafael Paasiolle eduskunnassa. Viiteen paksuun niteeseen sisältyy 101,000:n kansalaisen nimet. Valtioneuvostolle osoitetussa 22:n kansalaisjärjestön kirjelmässä pyydetään hallitukselta toimenpiteitä kansallispuistosuunnitelman toteuttamiseksi. Koilliskairan kansallispuisto on Luonto-Liiton sydämenasia. Liitto on saanut suunnitelmansa suojelijaksi tasavallan presidentin Urho Kekkosen. Hänen nimensä on adressin ensimmäinen.

Ehdotettuun uuteen kansallispuistoon tulisi alaa 3,800 neliökilometriä, läntisen Euroopan suurimmalla yhtenäisellä erämaa-alueella. Koilliskaira on 125 kilometrin pituudella itärajan pinnassa ja ulottuu Inarin kaakkoisrajoilta Sallan pohjoisosiin.

Uusia kaloja on löydetty Atlantista

Hampuri (DaD) — Tutkimusalus "Walther Herwig" on merellä tutkimassa etupäässä Etelä-Atlantin eläimiä. Uusia kalalajeja ja selkärangattomia on löydetty. Tiedemiehet saattoivat jo kuvailla kahden uuden kalan ominaisuudet ja 15 tähän saakka tuntemattomia lajia on saatu esille. "Walther Herwig" on matkallaan selailla vesillä, joiden faunaa ei toistaiseksi ole paljoakaan tutkittu, nimittäin jyrkillä mannerjalustoilla. Kalastukseen käytettiin suuria ajonuotta, jollaisia ammattikalastajatkin käyttävät. Aiemmin on yritetty hitaammilla pyyntivälineillä, jolloin nopeita uimareita ei saatu verkkoihin. Monet sellaiset kalat, joita on pidetty hyvin harvinaisina osoittautuvat nyt jokseenkin tavallisiksi nuoriksi tähän tutkituilla alueilla. Sukkelat mustekalat, joista aiemmin oli saatu vangituiksi vain nuoria yksilöitä, ovat oletettavasti myös melko tavallisia, sillä nyt on saatu pyydystetyksi koko joukko täysikasvuisiakin. Näin ollen kalastustutkimusaluksen matkasta on jo koitunut kansainväliselle tutkimukselle suurta hyötyä. Vastaisuudessa alus keskittyy tutkimaan meren eläinkunnan geologista levinneisyyttä.

Rö.

Uusi lentosopimus lisää Finnairin mahdollisuuksia

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton välisen uuden liikennesopimuksen allekirjoitus tapahtui toukok. 5 pnä Helsingissä. Suomen puolesta allekirjoittajana oli liikenneministeri Valde Nevalainen ja Neuvostoliiton puolesta siviili-ilmailuministeri B. P. Bukajev. Sopimukseen liittyy myös verosopimus.

Edellinen lentoliikennesopimus on ollut voimassa vuodesta 1955. Vanhan ja uuden sopimuksen välisistä eroavuuksista mainittakoon, että vanha sopimus rajoitti maiden välisen liikenteen reiteille Helsinki—Moskova ja Helsinki—Leningrad. Uusi sopimus tarjoaa lajemmat mahdollisuudet. Niinpä Finnair voi lentää sen perusteella muihinkin kuin mainittuihin kohteisiin Neuvostoliiton alueella ja edelleen Neuvostoliiton alueen kautta yhteen tai useampaan paikkaan Euroopassa, lähiidässä ja Etelä-Aasiassa. Suorat lennot Siperian ylitse esim. Tokioon ovat vielä ole mahdollisia tällä sopimuksella, vaan niistä on sovittava erikseen. Neuvostoliitto puolestaan saa oikeuden lentää Suomen kautta länteen.

KIEV KIINNOSTAA

Allekirjoituksen johdosta järjestetyssä tiedotustilaisuudessa keskusteltiin Neuvostoliiton ja Suomen keskeisen ilmailun kehittämisestä solmitun sopimuksen puitteissa. Min. Bugajev mainitsi, että sopimuksen konkreettisesta soveltamisesta joudutaan sopimaan erikseen ja kehitys riippuu siitä, mitä hallitustasolla sovitaan.

Pääjohtaja G. Korhonen Finnairista mainitsi, ettei tällä kertaa ole suunniteltu uusista reiteistä Neuvostoliiton alueella, mutta lennoista Kieviin ollaan kiinnostuneita. Myös Tokioon oltaisiin valmiita lentämään. Ministeri Bugajev totesi, että tämä on mahdollista vuokraamalla Neuvostoliiton koneita reiteille, kuten teki mm. Japani alkuvaiheessa.

Pääjohtaja Korhoselta tiedusteltiin myös, miksi Finnair ei ole hankkinut käyttöönsä neuvostoliittolaisia lentokoneita. Pääjohtaja Korhonen totesi Neuvostoliiton lentokoneteollisuuden olevan hyvin pitkälle kehittynyttä ja koneiden hintakin on halvempi kuin länsimaisten. Finnairin tarkoituksiin mitoitettua kalustoa ei toistaiseksi ole saatu. Ministeri Bugajev sanoi, että Neuvostoliitosta löytyy hyvin erilaisiin reitteihin ja tarkoituksiin sopivia koneita, joita on myyty paljon muualle ja toivotti Suomen tervetulleeksi tekemään kauppoja.

Neuvostoliiton siviili-ilmailua hoitava Aeroflot on kehittynyt maailman suurimmaksi lentoyhtiöksi. Neuvostoliitossa sillä on reittejä 750,000 km ja sykamma 250,000 km. Kehitteillä on ylläänikoneen ohella lento-bussi IL-86, joka voi ottaa 350 matkustajaa. Lentokoneita ja helikoptereita käytetään runsaasti myös muuhun kuin reittiliikenteeseen. Käytössä on 27 erilaista lentopalvelumuotoa kansantalouden piirissä.

PUNAISET RUUSUT

rakkaimpani ja elämäntoverini

EINO PUIRAKSEN

(Kuoli toukok. 22 pnä. 1971)

MUISTOLLE

Nyt kun sinun vuoteesi peittää musta multa, nuku rauhassa, oi nuku, Eino kulta.

Ikuisesti sinua muistava

Vaimosi ESTHER

Tyttäresi KAARINA

WHITEFISH ONT.

KAUNEIMMAT KUKKASET

JOHN LAINEEN

MUISTOLLE

Maila ja Emil Ojanperä

Whitefish Ontario

Brynolf Poutiaisen

MUISTOLLE

Kuoli toukok. 11 pnä. 1967

Pois vuodet häipyy vaan muistot ei. Ja sydän hellästi kuvaasi suojelee.

Vaimosi MARTHA

Tyttäresi HELKA perheineen.

SUDBURY ONT.

Prof. Nestorov:

LIIKUNNAN VAIKUTUS SYDÄMEEN

Viime aikoina lehdistössä ja radiossa on pohdittu innokkaasti kysymystä sydämen fyysisestä kuntouttamisesta. On osoittautunut, että voi parantaa sydämen toimintaa fyysisten rasitusten avulla, johon kaikki eivät suinkaan suhtaudu välinpitämättömästi.

Pystyykö ihminen keski- tai jopa vanhuusiässä saavuttamaan voimistelun ja juoksun avulla sydämelleen kestävyyden, joka ei kärsi ylimääräisestä fyysisestä enempää kuin emotionaalisestakaan rasituksesta.

SYDÄN ON KESTÄVÄ

Kyllä voi. On todistettu, että pitkä rauhallinen juoksu jos sitä harrastetaan säännöllisesti ja useiden vuosien aikana ei ainoastaan lisää sydänlihaksen supistuskykyä, vaan kohottaa myös huomattavasti sydämen luotettavaa toimintaa.

Hyvin harjaantuneen ja terveen ihmisen sydän on erittäin kestävä. Sydämen kestävyys on erittäin suuri, samoin sen kehittämisen mahdollisuudet, toteaa akateemikko V. Parin.

Sydämen kestävyyden tunsivat myös edelliset lääkäripolvet. Loistava kliinikko V. Osler totesi, että harjoittelun tulokset riippuvat suuresti sydämen ja erityisesti sen oikean puoliskon voiman asteittaisesta lisääntymisestä. Määrätietoisessa harjoittelussa sydämen voimareservit lisääntyvät ja sen toiminnan rajat laajenevat.

"HISSISYDÄMEN" VAARA

Asia on todella näin. Mutta tekniikan nopea kehitys poistaa vähitellen lihastyön tarpeen ja rajoittaa ihmisen liikkumisaktiivisuutta — johtaa hypokinesiaan.

Tämä kiistämättä sairaalloinen tila syntyy ihmisillä, jotka eivät joudu fyysiseen työhön, kaikilla, jotka tekevät työnsä istuen, käyttävät autoja ja hissejä sekä kuluttavat aikaansa kiireessä ja nappeja painellen.

Tällainen elämä rasittaa aikaa myöten sydäntä.

EI YLEISTÄ SUOSITUSTA

Tutkimuksemme ovat osoittaneet, että keski-ikäisillä ja iäkkäillä ihmisillä sydämen toimintamahdollisuudet poikkeavat toisistaan suuresti. Sen vuoksi juoksun harrastamiseen tulee ryhtyä vasta terapeutin suorittaman tutkimuksen ja luvan jälkeen. Samasta syystä on aivan mahdotonta antaa yleisiä suosituksia ensimmäisten juoksuharjoittelujen pituudesta.

Siitä on parasta neuvotella lääkärin tai valmentajan kanssa. Korkeintaan voi varovaisesti kokeilla kestävyyttään. Voi juosta 200—300 metriä tutkiakseen sydämensä toimintakyvyn.

Jos 3—4 minuutin kuluttua juoksun päättymisestä (joka tietenkin tulee tehdä rauhallista vauhtia) sydämen lyönnit palaavat alkuperäisiksi, voitte laskea minkälainen liikunta teille sopii. Huomautan kuitenkin, että varovaisuus on aina paikallaan.

KÄVELY JA JUOKSU

Juoksun aloittaminen on parasta tehdä siten, että kävellään ja juostaan vuorotellen. Kävelkää aluksi hitaasti, sitten tihennätte askelia (5—10 minuutin ajaksi), minkä jälkeen voitte juosta 200—300 metriä. Sen jälkeen kävelyä ja taas juoksumatkaa. Juoksunopeudeksi sopii suunnilleen 6 minuuttia kilometriä kohden.

Asteittaisesti lisätään juoksumatkaa varovaisesti 200 metristä 100 metriin, minkä jälkeen juoksun pituutta ei lisätä pitkään aikaan useaan kuukauteen.

Myöhemmin kun matka tuntuu sujuvan jo helposti, sitä voidaan jatkaa puolitoista tai jopa kaksinkertaiseksi. Juoksumatkan edelleen pidentäminen riippuu sydän- ja verenkiertojärjestelmän kestävyydestä. Mutta muistakaa ehto: tehkää kaikki hitaasti ja varovasti. Kolmen kilometrin juoksu riittää täysin päivittäin ensimmäisten vuosien aikana.

Kehoitus varovaisuuteen koskee varsinkin niitä, jotka ovat jo täyttäneet 40 vuotta. Nuoret voivat pidentää matkaa huomattavasti rohkeammin.

HENGITYKSEN RYTMI

Juoksun aikana ilmenee usein eräänlaista keveyden tunnetta, ns. toista hengitystä. Mitä aikaisemmin tämä ilmenee, sitä parempi on sydämen kunto. Todellista klassista toista hengitystä hölkkäjuoksijoilla ei yleensä esiinny. Juoksun aikana ei ilmaannu myöskään "kuollutta pistettä": hengityksen salpautumista, korkeaa valtimonpainetta, jopa 200 lyöntiin nousevaa pulssia eikä psyykkisen toiminnan lamaannusta. Ei ole siten myöskään jyrkkää palautumista rauhalliseen hengitykseen.

Hengityksen rytmin muuttuminen liittyy oletettavasti hermoston sopeutumiseen hapenpuutteeseen. Mutta sitä ei esiinny hitaan juoksun aikana yhtä selvästi kuin esimerkiksi pika- ja keskipitkien matkojen juoksijoilla. Energiahukka on siihen liian vähäinen.

Esimerkiksi juokseminen 9—10 kilometrin tuntivauhdilla kuluttaa energiaa 9 kilokaloria kehon kutakin kiloa kohden, kun taas 100 metrin pikajuoksu kuluttaa 45 kaloria.

Juuri siksi tilan kohentuminen juoksun aikana ja toisen hengityksen ilmaantuminen tapahtuu hölkkääjillä joustavammin melkeinpä huomaamattomasti.

HAPENPUUTE VAHVISTAA

Varsinaisesti hapenpuute ja sen seurauksena hengästyminen eivät saa pelottaa. Pieni hapenpuute laajentaa sydämen verisuonia. Vuoristoasukkailla tällainen jatkuva treenaus, kävely ja kiipeily vuoristopoluilla, parantavat sydänlihaksen biokemiallisia prosesseja.

Asiaa on tutkinut kokeellisesti professori F. Meerson sellaisessa painekammiossa olevilla eläimillä, jossa oli 7000 metrin korkeutta vastaavat olosuhteet. Kiinnostava on myös toinen koe. Eläimet juoksivat kolmen kuukauden ajan kaksi tuntia päivässä erikoisradalla, mikä sekin aiheutti herkkien biokemiallisten prosessien kohentumisen sydänlihaksessa ja kokeen suorittajan mukaan tämä estää sydäninfarktin kehityksen.

Mikä sitten vahvistaa sydämen reservivoimia.

Ensinnäkin sydämen rytmi hidastuu järjestelmällisen harjoittelun vaikutuksesta ja sen supistumisvoimakkuus lisääntyy. Joka supistus puristaa aorttaan suuren verimäärän. Sen ansiosta lihaksiston, kudosten ja elinten verensaanti paranee.

OIKEANPUOLEINEN KAMMIO

Keski-ikäisillä ja iäkkäillä henkilöillä arterioskleroosi vahingoittaa usein sydämen vasemmanpuoleista kammiota. Hätätapauksissa oikean puoleinen kammio tulee avuksi. Sitä korvaamaan kuten joskus on virheellisesti esitetty, se ei kuitenkaan pysty, mutta työskentelyn ja juoksun aikana, jolloin pitkällinen fyysinen rasitus vaatii sydämen kestävyyttä, oikeanpuoleinen kammio antaa vasemmanpuoleiselle tuntuvaa apua ylirasituksen kohdatessa.

Tähän tulokseen olemme tulleet tutkittuamme 20 vuoden ajan kliinisesti ja kokeellisesti oikeanpuoleista sydänkammiota, tätä ihmisen varamoottoria.

Juoksun aikana on tärkeä osuus sydämen verensaannilla. Pitkällisen rasituksen vaikutuksesta syntyy tavallaan verivirran kiertoteitä nk. kolloteraalinen verenkierto. Näitä uusia teitä pitkin veri kiertää skleroosin vaikutuksesta supistuneen sydämen verisuonen. Kirurgit pyrkivätkin kohentamaan samalla periaatteella sydämen verensaantia siirtämällä potilaaseen lisäsuonen. Tällaisia leikkauksia tehdään jo useissa maissa.

VAIN PITKÄAIKAINEN

Vielä muuan seikka. Jo pienikin verenpaineen kohoaminen aiheuttaa sydämelle lisärasituksen. Usean vuoden aikana harjoitettavan hitaan juoksun vaikutuksesta valtimonpaine alenee ja siten pienenee vasempaan sydänkammioon kohdistuva rasitus.

Tekemiemme havaintojen mukaan pitkän juoksuharrastuksen vaikutuksesta ihmisissä vähenee kolestrolin ja erityisaineiden — katekolamiinien määrä, jotka vahingoittavat tietyissä oloissa sydänlihasta ja edistävät sydäninfarktin syntymistä.

Tässä olikin kenties kaikki juoksun harrastajan sydämestä. Yksi huomautus on vielä lisättävä. Ei pidä odottaa, että sydän muuttuu voimakkaammaksi nopeasti. Vain pitkäaikainen harjoittelu yhdessä kasvavan rasituksen kanssa voi antaa toivotun tuloksen — sen, että sydämen luotettavuus kohoaa huomattavasti.

Muuan kalamies näytti toiselle melkoista hauenvonkaletta.

— Katsos tätä! Tällaisia minä poika vain vetelen.

— No onhan tuokin jotakin. Mutta toista se on kun minä sain kerran sellaisen körilään, että kun pojat sitten ottivat siitä kuvan, niin se kuvakin painoi kuusi kiloa.

— Saitteko kalaa? kysyi matkailuhotellin isäntä eräältä kalaretkeltä palaavalta vieraaltaan.

— En yhtään ainoata.

— No, sehän on kohtalaisen hyvä tulos näin ensimmäisenä päivänä.

— Kuinka niin? ihmetteli vieras.

— Niin täällä ovat monet yrittäneet jo kuukauden päivät saamatta kerrassaan mitään.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Lakehead Board of Education vuosimenojen yhteenveto käsitti lähes puolentoista miljoonan dollarin lisäyksen sitten viime vuoden, kokonaismenot ollen $24,154,220.00. Sitä vastaan saadaan $16,347,372.00 määrärahoina maakuntahallitukselta. Tämän perusteella laskee opetuskustannuksien kohdalta veromilli Port Arthurin puolella 2 milliä, Fort Williammin puolella 3.05 milliä, McIntyre Wardissa 4.82 milliä ja Neebingissä 4.96 milliä.

Lakehead Universityn oppilasmäärä on noin 25,000 ja 1266 opettajaa, joka tulee jatkumaan. Alemmissa kouluissa tulee oppilasluku olemaan noin 450 vähemmän.

Farmialueilla kuntien asujamiston verot ovat nousseet. Näitä alueita opetuslautakunnassa edustava V. Alfred Kivi selitti nousun johtuvan siitä, että maakuntahallitus kieltäytyy luovuttamasta suhteellisesti vastaavaa määrärahaa.

Viime vuoteen saakka hallitus maksoi kaikki maaseudun lasten korkeakoulukustannukset, eli kaupungin korkeakouluissa olosta aiheutuneet kustannukset. Mutta nyt on lopettanut siitä huoltamisen ja sen sijaan velotetaan veronmaksajia maaseudulla näistä kustannuksista.

* * *

Young Peoples Theatre (joka talvella harjoitteli ohjelmaansa Finnish-haalilla useitten viikkojen ajan) on nyt järjestänyt 2500 mailin kiertomatkan, johon sisältyy 22 Ontarion kauppalaa.

Toukokuun ajalla vierailevat seuraavasti: Marathon toukok. 17 p., Nipigon, toukok. 18 ja Geraldton toukok. 19 p.

* * *

Viiden eekkerin alue Vickers Parkin vieressä on maakuntahallituksen omistama ja sijaitsee siinä verotusvirastot. Nyt lisätään siihen oikeushuoneistot ja virastot. Näin ollen tulee tästä Thunder Bayn kaupungin "Queens Park", jollainen on Torontossa. Rakennustyöt alkavat piakkoin. Entiset rakennukset, jotka pääasiallisesti sijaitsevat Port Arthurin puolella, ovat käyneet pieniksi ja tullaan luovuttamaan lainopillisen palveluksen tarkoituksiin.

* * *

Kaiku kuoron 25-vuotisjuhla on sunnuntaina, 28 p., alkaen kello 1 iltapäivällä. Arvokas ja monipuolinen ohjelma käsittää mm. yksinäytöksisen "Hyvä aika nurkan takana" näytelmän. Ovilippuja saatavana Vapaus Book Store ja jäseniltä etukäteen $1.25 ja ovella $1.50. Kaikki tervetuloa!

* * *

International Co-op Stores Limited yleinen osakkeenomistajain kokous on kutsuttu pidettäväksi lauantaina, toukokuun 13 p., alkaen kello 2 iltapäivällä. Kokous on Finnish haalilla, 316 Bay St. Kokoukselle esitetään liikkeen vararikkotilan raportit suoritetuista toimenpiteistä ja viimeistelysuunnitelmat.

— ATH.

ROHKEITA MIEHIÄ

Pieni poika kysyi papilta kirkon seinällä olevasta taulusta. "Se sisältää miesten nimiä jotka kuolivat palveluksessa", sanoi pappi. "Oliko se 9.30 vai 11:n palveluksessa?" kysyi poika.

Halutaan Taloudenhoitaja

SUDBURY FINNISH HAALILLE

Palkkaetuihin kuuluu asunto ja sähkö. Tehtäviin kuuluu haalin huolto ja puhtaana pito, sen vuokraaminen ja vuokrien periminen. Hakemukset palkkavaatimuksineen lähetettävä:

CSJ:n SUDBURYN OSASTON JOHTOKUNTA
BOX 354,
SUDBURY, ONTARIO

"NEUVOSTOLIITTO"

Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton 50-vuotismerkkipäivän kunniaksi ilmestyy värillinen kuvalehti "NEUVOSTOLIITTO", loistavana erikoisnumerona syyskuun numerossa. Erikoisnumero käsittelee mm. 50-vuotishistoriaa, tieteen-, taiteen-, sekä talouselämän saavutuksista Neuvostoliitossa. Irtonumerotilaukset, tähän erikoisnumeroon on oltava liikkeessämme kesäkuun ensimmäiseen päivään mennessä. "Neuvostoliitto", värillinen kuvalehti maksaa ainoastaan $2.75 vuosikerta ja se ilmestyy kerran kuukaudessa.

Vapaus Publishing Company Ltd.

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

"KEVÄT" 1972

Uusi "Kevät" julkaisu tarjoaa jälleen lukijoilleen monipuolista lukemista ja tulee täyttämään kuvituksensa ja laatunsa puolesta lukijoiden vaatimukset.

"KEVÄT" julkaisun hinta on ainoastaan $1.25, postimaksu mukaanluettuna

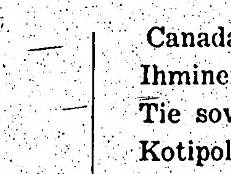

— SISÄLTÖ —

Toimitukselta	Canadalaista hajuvettä
Jutustelua karhuista	Ihminen vaiko peto
Talvella on monta hintaa	Tie sovintoon
Meren ranta kutsuu	Kotipolkuni
Käynti kotitanhuvilla	Muistoja Majavajärveltä
Kalamiehen tarina	Keinutuoli-äiti, HDM
Mark Twain: Sininärhitarina	Elämän episodi
Eräänä perjantaiaamuna	Johannan ja Taavetin syntymä
Kun kevät itkee	Säveleitä
Juomarin hautalaulu	Bangladeshin vapautuminen
Yö Delhissä	"Rukous"
Petroskoin terveiset	Taiteen tuote, Anton Tsehov
Ulkomaisen pääoman vaikutus Canadassa	Marsin tähtitornissa
	Lapset jotka eniten kärsivät
	Gohan parhaat tarinat
Vesvalo: Sisukas riiuumies	Kepeästi kevään korvalla

Saatavana kaikilta asiamiehiltä, tai tilaamalla lehtiliikkeestämme:

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69 **SUDBURY, ONTARIO**

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN OSTAA

HYVÄSSÄ KUNNOSSA OLEVA 12 tai 14 jalan käytetty vene, ei "cedar strip". Lähemmin: A. Walli, 75 Regent St. N., Puh. 675-8288. 3.—10.

HAITAREITA
MYYDÄÄN - KORJATAAN
Täydellisesti kunnostettuja haitareita varastossa.
Kääntykää puoleeni
LEO NIEMI
Puh. 674-2569
46 Strathmere Cr., Sudbury

NYT VOITTE OSTAA
HUONEKALUJA JA SÄHKÖLAITTEITA ALENNETUIN HINNOIN
ERIKOISUUS
39" Continental vuoteita $39.95 läht.
5-kpl. keittiön kalust. 39.95 lähtien
2 kpl. chesterfieldejä 150. lähtien
Voimasähkö-helloja $150. lähtien
8 k.j. sähköjääkaappeja $200 lähtien
GENERAL JÄÄDYTTÄJIÄ
8.2 k.j. tila 286 lb. $145
12.2 k.j. tila 428 lb. $165
15.2 k.j. tila 521 lb. $180
20.5 k.j. tila 718 lb. $200
25.7 k.j. tila 890 lb $235
DISCOUNT FURNITURE & APPLIANCES
45 Elm W. CPR:n ylik vier. 674-6252
3.—10.—17.—24.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

AUVO PELTOLA
Site 18, S.S. 1, Sudbury
674-6127

"Talon kauppa" on tärkeä asia, ja yksityiskohdat selviävät parhaiten suomenkielellä. Aikoessanne myydä tai ostaa kiinteimistöä saatte henkilökohtaisen palvelun soittamalla kotiini tai

ERNIE GIGNAC
REAL ESTATE
943 Howey Dr., Sudbury, Ont.
675-6868 ja 675-2850

ÄITIENPÄIVÄLAHJA MEILTÄ
TERVETULOA OSTOKSILLE
Varastossamme runsas valikoima erilaisia lahjatavaroita. Saapunut erä suomalaisia kankaita ja matkahuopia. Tule ja tutustu myös Upo-mankeliin.
SAAREN LAHJATAVARAKAUPPA
381 Bessie St. Puh. 673-0360 Sudbury, Ont.

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
LAINE AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S., SUDBURY, ONTARIO

MUISTILISTA

CSJ:n Wanupin osaston sekä v.- ja u.-seura Visan yhteinen kokous on omalla haalilla torstaina toukok. 25 p. kello 8 illalla.

Wanupissa on Äitienpäiväjuhla ja tanssit lauantaina, toukok. 13 pnä alkaen kello 8 illalla. Tanssitaan 9—1 yöllä.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Seurakerhon tilaisuudet Finnish-haalilla tiistaisin kello 1 ip.

Kirjasto on avoinna Finnish-haalilla tiistaisin kello 7-8 ip.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Mald Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

seuranpitäjälle.
VAPAA ruoka ja asunto
Seuraksi vanhemmalle nais-henkilölle.
Puh. 673-5465
26—3—10—17

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinolan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014 kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hauska satiiri "Doctor Knock" esitetään täällä

Sudbury Theatre Centre, jonka toimesta esitettiin aiemmin melkoista huomiota osakseen saanut "Kolmen pennin ooppera", on pitämmän aikaa valmistellut uutta näytelmäesitystä, joka tapahtuu Inco klubilla.

Tällä kertaa tämä ammattilaisvoimilla näytelmiä esittävä "Teatterikeskus" esittää hauskan "Doctor Knock" satiirin, jossa ilonpi don kohteena on kaksi lääkäriä — nuori ja vanhempi. Näytelmän on soveltanut erikoisesti sudburylaisiin olosuhteisiin tunnetun CBC-TV-sarjan Rainbow Countryn kirjoittaja Martin Lager. Mick Erge on kirjoittanut ja säveltänyt näytelmän alkuperäiset, ilahduttavat laulut.

Kuten sanottu Doctor Knock esitetään Inco klubilla, 64 Frood Roadilla toukokuun 18, 19 ja 20 pnä. Tikettien hinnat ovat $2.50. Ryhmätikettejä saa tilaamalla puhelimitse 675-5011. Union jäsenet saavat tiketin 50 senttiä halvemmalla esittämällä tikettiluukulla union jäsenkorttinsa.

Doctor Knock-hupailun on kirjoittanut Jules Romain, mutta Martin Lager tv. sarjakuvan Rain bow Countryn kirjoittaja on sovittanut sen sudburylaiselle yleisölle. Whitefishin alueella Espanolan lähettyvillä filmattu Rainbow Country sarjakuvaa näytellään nyt 26:ssa maassa.

Perimättömiä voittoja

No. 3263	Emil Salonen, 115 Capel St., Sarnia, Ont.
" 5394	U.M. Korpinen, 58 Corrie St. Thunder Bay, P. Ont.
" 4847	Mary Ann Jäntti, Mc Kerrow, Ont.
" 5162	Kalle Kuukkanen, Site 35, R.R.4. Sudbury, Ont.
" 5750	Aini Ollikainen, Sudbury, Ont.
" 3702	Keith Kuukkanen, Site 37, Box 8, Sunnyside Rd., R.R.4, Sudbury Ont.
" 2655	Mrs. S. Kiima, R.R.4, Site 26, Box 24, Sudbury, Ont.
" 5051	John Kivi, Lake Penage, Ont.
" 5005	Elvi Salo, Sudbury, Ont.
" 5323	Hilja Hakala, R.R.3, Sudbury, Ont.
" 1860	Karen Ahlberg, Wanup Ont.
" 1146	Laura Hefler, Box 75, Site 38, R.R.4, Sudbury, Ont.
" 1716	Gail Armilotta, 750 Prete St, Sudbury, Ont.
" 5354	Toivo Leppä, Sudbury, Ont.
" 532	Anna Suvala, 212½ Minto Lane, Sudbury, Ont.
" 3250	O. Mannisto, R.R.1, Copper Cliff, Ont.
" 512	Valma Ruismäki, 212½ Minto Lane, Sudbury, Ont.
" 4998	Dolly Hobbs, 655 Moland St., Sudbury, Ont.
" 5839	Impi Blom, 75 Regent St., Sudbury, Ont.
" 592	T. Hygh, 57 Cardine St., Sudbury, Ont.
" 5277	M. Ritari, Espanola, Ont.
"—3406	Lauri Wilman, Box 147, Sointula, B.C.
" 3516	Ei nimeä.
" 1732	Ei nimeä.

Saa periä Finnish-haalilta, 195 Spruce St., Sudbury, Ont.

Markkinakomitea.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA SÄHKÖLAITTEITA ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KUOLLUT

Kangas, Tyyne, os. Potti, kuoli Toronton Western sairaalassa perjantaina toukokuun 5 pnä 1972, ollen kuollessaan 67 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi poikansa Walter, Sudburyssa. Hänen miehensä Ivar Kangas kuoli v. 1950.

Haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta maanantaina toukokuun 8 pnä 1972, Webbwoodin hautausmaahan. Pastori Mark Suokonautio toimitti ruumiinsiunauksen.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Ystävä Sudburysta lahjoittanut $1.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

SAIRASLISTALLA

Sulo Lindroos, Wahnapitaesta, on hoidettavana Sudbury General sairaalassa huoneessa No. 649. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Ontarion NDP:n johtokunta vaatii nyt "Wafflen päätä"

(Jatkoa siv. 1)

dolle". Tri Vichert antoi tietää, että jos Orillian kokous hylkää heidän raporttinsa waffle tomin nan lopettamiseksi, se voi johtaa siihen, että joitakin ihmisiä (oikeistolaisia) eroaa puolueesta.

Yhtenä anteeksiantamattomana seikkana mainitaan se kun waffle ryhmä vaatii muun ohella kansallistamaan suuria osia Canadan teollisuudesta.

Muutamaa päivää aikaisemmin waffle-ryhmän johtajat, James Laxer ja Melville Watkins, julkaisivat Torontossa 9,000 sanaa käsittävän lausunnon missä osoitetaan, että NDP:n johto suunnittelee "puhdistusta", eli vasemmistolaisten sivuuttamista puolueesta.

Mr. Laxer, joka on NDP:n liittovaltiovaalien ehdokkaana York East vaalipiirissä, puolusteli mainitun muistion julkaisemista mm. sillä, että NDP on kieltänyt heiltä mahdollisuuden lähestyä puoluejäseniä. "Lainmukaiset väylät on puolueessa kielletty" waffle-ryhmältä, hän selitti.

Wafflen lausunnossa arvostellaan myös ammattiyhdistysbyrokratien roolia puolueessa syyttäen, että Oshawassa pidettyyn maakuntaneuvoston kokoukseen oli kerätty ammattiyhdistysjohtajia.

Finanssiministeri John Turnerin budjetista suurlahjoja yhtiöille

(Jatkoa sivulta 1)

$2.88 korotuksen kuukaudessa ja uuden korotuksen vuosittain huhtikuun 1 pnä.

Lisäksi yli 65-vuotiaiden ylimääräinen verohuojennus nousee 650 dollarista tuhanteen dollariin.

Canadassa on nyt 1,800,000 eläkeläistä, joista 995,000 saa varttumuuden perusteella lisäeläkettä joko osittain tai koko summan.

Lisäeläkkeen korkein määrä on $67 kuukaudessa. Sitä saa vain ne joilla ei ole peruseläkkeen lisäksi mitään muuta tuloja. Jos on muita tuloja — peruseläkkeen $80 lisäksi — silloin yllämainitusta $67 lisätulosta vähennetään $1 jokaista kahta dollaria kohtaan, mitä eläkeläisellä on "muita tuloja".

Myös veteraanien, sokeitten ja työkyvyttömien eläkkeitä korotetaan vastaavasti.

Israel harjoittaa poliisiterroria syyttää Pravda

Moskova. — Neuvostoliiton johtava sanomalehti, kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda kertoi maanantaina lisään tyvistä raporteista, joiden mukaan Israel harjoittaa poliisiterroria ja sulkee valtapiiriin kanssa eri mieltä olevia mielenvikaisten parantoloihin.

TURVALLISIN PUOLI

Turvallisin puoli naapurien välisessä kiistassa on olla sen ulkopuolella.

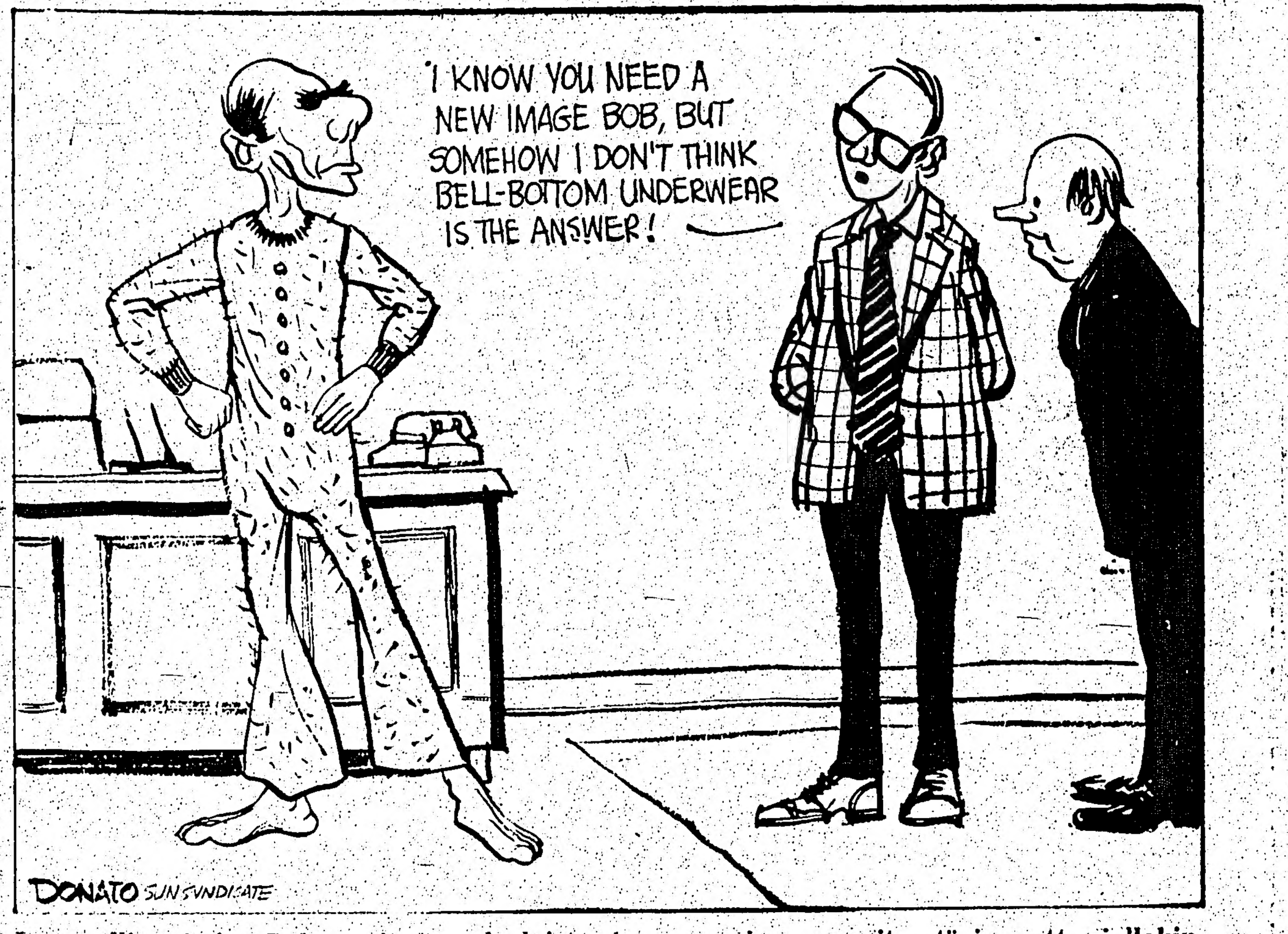

Luonnollisesti sinä Bob tarvitset uudenlaista kuvaa — image — itsestäsi, mutta jollakin tavoin minusta tuntuu, että alusvaatekerran kellolahkeet eivät siihen riitä.

USA TOIVOO SAAVANSA SIPERIAN MAAKAASUA

Neuvostoliitto tiedoitti kuun vaihteessa, että Siperiassa olevan suuren maakaasualueen tuotanto on nyt alkanut.

Hallituksen lehti Izvestija tiedoitti, että maakaasun tuotanto on aloitettu Medvezhye kentällä arktisella alueella, missä Neuvostoliitto on suorittanut laajakantoista kehitystyötä maakaasutarpeen tyydyttämiseksi omassa maassaan ja myös useissa Länsi-Euroopan maissa.

Nämä Siperian maakaasuesiintymät ovat kuitenkin niin valtavan suuria, että oman maan ja Länsi-Euroopan tarpeitten tyydyttämisen lisäksi sieltä toivotaan saatavan polttoaineita asunnoille ja teollisuuslaitoksille myös New Yorkin alueelle.

Mahdollisuuksista maakaasun kuljettamiseksi laivoilla Medvezhyesta ja sen lähistöllä olevilta alueilta keskusteltiin Moskovassa viime marraskuussa kun USA:n kauppaministeri Maurice H. Stans vieraili Neuvostoliitossa tutustuakseen maakaasuresurssien mahdollisuuksiin.

Hänen vierailunsa jälkeen kaksi Texasista käsin operoivaa suurta maakaasun välittäjäliikettä, Texas Eastern Transmission Corp. ja Tenneco Inc., kummatkin Houstonissa, lähetti spesialisti ryhmänsä Neuvostoliittoon tutkimaan nesteinäsmiseksi saatetun maa kaasun ostomahdollisuuksia.

Newyorkilainen konsulttaatioliike National Economic Research Associetes esitti äskettäin, että sellainen ohjelma ansaitsee vakavaa harkintaa kun huomioidaan Neuvostoliiton suuret maakaasuresurssit, edellyttäen, että sitä voidaan kuljettaa Yhdysvaltoihin kilpailukykyisin hinnoin.

Neuvostoliiton maakaasureservit, jotka ovat nyt virallisten tietojen mukaan 630 triljoonaa kuutiojalkaa, ovat kaksi kertaa suuremmat kuin Yhdysvaltojen. Yllämainittu jättiläissuuri Siperian maakaasuesiintymä on yksinään USA:n maakaasureservejä vastaava.

Täytäntöönpantuna NL:n—US A:n maakaasukauppa vaatisi 40 tankkilaivan rakentamista yhteen laskien $3 miljardin hinnasta, sekä miljardin dollarin hintaisen tankkeon rakentamista sen hyväksi, että siellä voidaan maakaasu saada nestemuotoon, todetaan eräässä yhdysvaltalaistutkimuksessa.

Tiedoittaessaan Siperian suuren maakaasukentän operaatioiden aloittamisesta, Izvestija selosti lyhyesti puhuen:

"Rakennustyöläiset valmistivat työnsä ensimmäisen maakaasutehtaan rakentamisessa ennätysajassa — kolmessa kuukaudessa kahden vuoden asemesta. Työ oli tehtävä olosuhteissa, missä maa on ikuisen jään vallassa . . . Medvezhyen maakaasuesiintymän kaupallinen operaatio on nyt alkanut."

Ottawa kaunistelee työttömyystilastoja sanoo CLCn edustaja

Edmonton. — Liittohallituksen työttömyystilastot ovat vail linaisia ja harhaanjohtavia, sanoi CLC:n varapresidentti Joseph Morris täällä torstaina.

Hallituksen tilastojen mukaan Canadassa on "vain" 642,000 työtöntä, mutta mr Morris arvioi, että työttömien määrä on ainakin 250,000 suurempi. Hän selitti:

"Työttömyystilanteen vuoksi miesvoimaharjoituksiin (ammattiopetukseen) osallistuvia ei lasketa virallisia tilastoja laadittaessa työttömiksi ja heitä oli maaliskuun lopussa 78,000.

Myös ns. paikallisiin itsealoitteisuusohjelmiin osallistuvia henkilöitä, joilla ei ole varmaankaan vakituista työtä, ei liioin lasketa työttömiksi, ja heitä on noin 90,000.

Sen lisäksi on ihmisiä jotka kyllästyneinä tuloksettomaan työn etsintään ovat sen vuoksi "vetäytyneet pois aktiivisesta työvoimamäärästä". Lisäksi on nuoria ihmisiä, jotka jatkavat koulunkäyntiä vain siksi, kun mitään työtä ei ole saatavana. On myös vanhempia ihmisiä, jotka työttömyyden joututtuaan ovat ottaneet "aikaisen eläkkeen" ja vetäytyneet siten työttömyystilanteen johdosta pois työvoimamäärästä.

Näiden lisäksi on intiaaneja ja metisiä (puoliverisiä), joista osa elää alueella missä työttömien prosenttimäärä on 80 koko työvoimamäärästä. Heitä ei oteta huomioon työttömyystilastoja laadittaessa kuten ei liioin huomioida Yokonin ja Northwest Territoriesin asukkaita.

Ceylon tulee tasavallaksi

Colombo. — Pääministeri Sirimavo Bandaranaike ilmoitti maanantaina kansalliskokouksen istunnossa, että Ceylonista tulee itsenäinen sosialistinen tasavalta toukokuun 22 pnä. Sen nimeksi tulee Sri Lanka. Ceylon itsenäistyi Britanniasta v. 1948.

Se jäänee edelleen Britannian kansayhteisöön jäsenmaaksi ja kenraalikuvernööri William Gopallawasta tulee todennäköisesti maan ensimmäinen presidentti.

Jätteiden kuljetus alkoi uudelleen Toronton k-pungissa

Toronto. — Suur-Toronton virkailijain maanantaina antamien tietojen mukaan jätteiden kuljetus pois puistoista ja katujen varsilta alkaa vielä tällä viikolla samana päivänä noin, 4,000 ulkotyöläisen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

Suur-Toronton kaupunginhallinto hyväksyi Ontarion työministeri Fern Guindonin suosituksen perusteella sopimusehdotuksen pian sen jälkeen kun Canadian Union of Public Employeesin osasto 43:n neuvottelijat olivat sen hyväksyneet.

Osasto No. 43:n presidentti Russell Doyle sanoi, että sopimus on "kunniallinen, mutta ei oikeudenmukainen. Sen syväksyminen antoi meille ainoan keinon mennä takaisin työhön ilman pakollista sovittelua."

Hyväksytty työehtosopimus antaa näille lakkolaisille 8-prosenttisen palkankorotuksen ensimmäisenä vuonna. Toisen sopimusvuoden palkat määritellään sovintooikeuden kautta.

Nämä puhtaanapitolaitoksen työläiset olivat lakossa 4 viikkoa. Heidän perusvaatimuksenaan oli 15-prosenttinen palkankorotus 2-vuotiseen sopimukseen perusteella siten, että ensimmäisen vuoden korotus olisi 8-prosenttinen.

Nyt tehdyn sopimuksen mukaan näiden työläisten peruspalkkaisi tulee olemaan tunnilta ajaksi $3.86. Se oli ennen lakkoa $3.58 t.

TILATKAA VAPAUS

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

SUURI ÄÄNILEVY ALENNUS
Suomalaisia 78 kier, äänilevyjä
Ei-valintainen 5 levyn pakkaus AINOASTAAN $1.00.
vero 5¢ ynnä postituskulut $1.00
SUOMALAISTA TANSSIMUSIIKKIA HALVALLA
(Ei Rock n' Roll)
KIRJA-ALENNUS
Curwoodin — Agatha Christien — Zane Greyn, y.m. kirjoja. Hinta 25¢ kpl. (Ei 1. luokkaisia)
(Ei postitusta.)
ENNEN JA JÄLKEEN 1918
KIRJA-UUTUUS.
Hinta sidottuna, postimaksuineen $5.50
TODELLA ARVOKAS. HISTORIALLINEN TEOS.
Vapaus Publishing Company Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario